SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 37, П'ЯТНИЦЯ, 10 ВЕРЕСНЯ 2010 РОКУ 1893 Vol. 117, No. 37, FRIDAY, SEPTEMBER 10, 2010 $1.00

В Україні тривають акції протесту проти рішень влади

Народні депутати від фракції „БЮТ-Батьківщина" під час засідання Верховної Ради України 8 вересня вимагали першочергового розгляду законопроєктів щодо мораторію на підвищення пенсійного віку для жінок, а також законопроєкту щодо запровадження „податкових вакацій" для малого підприємництва. *Фото: УНІАН*

У Запоріжжі учасники масової акції протесту біля будівлі обласної державної адміністрації 7 вересня, де представники малого і середнього підприємництва протестували проти пенсійних поборів з підприємців, збільшення пенсійного віку для жінок, підвищення комунальних тарифів і нового податкового кодексу. *Фото: УНІАН*

Річні загальні збори Світового Конґресу Українців

Учасники річних зборів Світового Конґресу Українців у Перемишлі.

ПЕРЕМИШЛЬ, Польща. – 22-23 серпня Світовий Конґрес Українців (СКУ) провів річні загальні збори. Вони вперше відбулися на європейському терені і за межами України – у Перемишлі.

У зборах узяли участь понад 60 представників з 12 країн світу, зокрема президент Перемишля Роберт Хома, тимчасово повірений у справах України в Польщі Андрій Сибіга, попередній президент СКУ д-р Аскольд Лозинський, голова Української Всесвітньої Координаційної Ради Дмитро Павличко, почесна голова Всеукраїнського жіночого товариства ім. Олени Теліги Ольга Кобець, Генеральний консул України в Любліні Олег Горбенко, парохи Української Греко-Католицької та Української Автокефальної Православної Церков о. митрат Євген Попович і о. Юрій Мокрауз та директор Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Ірина Ключковська.

Перший день учасники зборів розпочали зі Служби Божої в Архикатедральному соборі св. Івана Хрестителя.

Урочисте відкриття зборів відбулось у Народному домі, який українська громада Перемишля збудувала для своїх потреб ще в 1904 році та який було несправедливо в неї відібрано внаслідок акції „Вісла".

У вступному слові президент СКУ Євген Чолій відзначив, що СКУ вибрав місто Перемишль для проведення зборів, щоб краще ознайомитись з українською громадою Польщі та нав'язати з нею тісніші зв'язки для майбутнього співробітництва, а також щоб прискорити повернення Об'єднанню Українців Польщі (ОУП) Народного дому та надання відповідної компенсації і фондів на його ремонт.

Учасники вшанували пам'ять колишніх членів Ради директорів СКУ – генерального секретаря Віктора Педенка та фінансового референта Василя Самця, голови Комісії спорту Стаха Габи, які минулого року відійшли у вічність, та помолилися разом з о. митратом Є. Поповичем і о. Ю. Мокраузом.

Представників світового українства привітав Р. Хома, який також запевнив, що Народний дім буде передано українській громаді протягом найближчих тижнів.

Вітальний лист учасникам зборів від Президента України Віктора Януковича зачитав А. Сибіга, після чого з вітаннями виступили голова ОУП Петро Тима, Д. Павличко, І. Ключковська та голова Перемиського відділу ОУП Марійка Туцька.

Відтак Є. Чолій представив загальний звіт про діяльність СКУ за минулий рік, поінформував про розширення ділового партнерства між СКУ і Україною, у тому числі й про підписання трьох меморандумів співпраці з попередніми владними структурами України та про втілення їх у життя; участь СКУ в парляментських слуханнях на тему закордонного українства; зміцнення зв'язків зі складовими організаціями СКУ та налагодження контактів з іншими українськими громадами світу; діяльність рад і комісій СКУ, зокрема у розбудові молодіжних організацій та в захисті людських і громадянських прав українців; координацію проєктів світового масштабу і теми, порушені перед Президентом В. Януковичем у „Меморандумі про важливі питання, що стосуються України та української діяспори".

Під час робочої частини зборів було представлено звіти членів Екзекутивного комітету та голів рад і комісій СКУ, а також розглянуто ряд статутних справ.

Опісля відбувся круглий стіл на тему „Важливі питання, що стосуються України, та подальші зв'язки СКУ з Україною", у ході якого прозвучали думки про те, що СКУ досі не отримав від Президента В. Яну-

(Закінчення на стор. 9)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Янукович закликав Верховну Раду до співпраці

КИЇВ. — Президент Віктор Янукович звернувся до депутатів парламенту на відкритті сьомої сесії Верховної Ради (ВР) 7 вересня і закликав всі гілки влади об'єднати зусилля, спрямовані на підвищення рівня життя людей. „Ми зобов'язані крок за кроком піднімати рівень життя людей, і ми будемо це робити", – наголосив Президент. Звертаючись до народних депутатів, він підкреслив: „Для мене немає значення – чи опозиція, чи коаліція, бо депутати всі рівні. І я з повагою ставлюсь до вас усіх, і хотів би, щоб ми з вами спільно будували майбутнє нашої країни". Голова Верховної Ради Володимир Литвин схвально оцінив присутність на відкритті чергової сесії парламенту Президента та прем'єр-міністра України і членів уряду. В. Литвин наголосив, що за останні п'ять років це відбулося чи не вперше: „Це є свідченням того, що є розуміння, що влада єдина. Є різні повноваження, але ми маємо працювати і нести спільну відповідальність". Працівники Міністерства внутрішніх справ для проїзду Президента В. Януковича до ВР розсунули залізну огорожу, якою вони перекрили проїзд через масові демонстрації протесту. Тим часом початок праці нової сесії ВР затьмарений протистоянням як під стінами парламенту, так і в сесійній залі. Крім того, провідник партії „Батьківщина" Юлія Тимошенко закликала всіх „небайдужих громадян" прийти 7 вересня до будівлі Верховної Ради і „дати бій" владі. *(Бі-Бі-Сі)*

Київський обласний штаб партії „Батьківщина" очолив К. Бондарєв

КИЇВ. — Київський обласний штаб на місцевих виборах очолив народний депутат Костянтин Бондарєв, а Юрій Луценко, можливо, буде кандидувати в одну з обласних рад. Про це повідомив 2 вересня перший заступник провідника партії „Батьківщина" Олександер Турчинов. При цьому О. Турчинов не став уточнювати, про який реґіон йдеться. „Давайте трошки зачекаємо, і тоді визначимося", – сказав він. К. Бондарєв – народний депутат від Бльоку Юлії Тимошенко, заступник голови Комітету Верховної Ради з питань податкової та митної політики. 26 липня К. Бондарєв заявив, що на місцевих виборах 31 жовтня „Батьківщина" плянує отримати 70 відс. місць у місцевих радах Київської области. *(„Кореспондент")*

Убивство опозиціонера на Львівщині

ЛЬВІВ. — 2 вересня у селі Зимна Вода Пустомитівського району на подвір'ї власного будинку знайшли тіло депутата Ярослава Федини з зав'язаними руками та ногами та заклеєним обличчям. Він був обраний до районної ради від фракції „Наша Україна". Жертва отримала численні травми голови. Наразі правоохоронці не висувають жодних версій вбивства. Я. Федина цього року мав кандидувати до Львівської обласної ради від партії „Єдиний центр". До початку політичної кар'єри він був лікарем Пустомитівської районної лікарні. *(„5 канал")*

У Львові відзначили 85-річчя академіка І. Юхновського

ЛЬВІВ. — Урочиста академія з відзначення 85-ої річниці від дня народження авторитетного політика періоду новітнього становлення української держави Ігоря Рафаїловича Юхновського відбулася 1 вересня у львівському Будинку вчених. Визначного вченого і державного діяча з ювілеєм привітали керівники навчальних та наукових установ, представники галицької інтеліґенції та владних органів, зокрема в урочистості узяв участь перший заступник голови Львівської обласної державної адміністрації Мирон Янків. Академік І. Юхновський підійшов до свого ювілею зі свіжим книжковим доробком, видавши напередодні три нові видання. Том вибраних праць „Політика" присвячений подіям української політики останніх 20 років. Друга книжка за редакцією академіка І. Юхновського була написана колективом анґажованих ним авторів, це – „Становлення середньої кляси: домінанта національної стратегії України". А третя є авторизованим перекладом українською мовою кандидатської дисертації І. Юхновського „Бінарна функція розподілу для систем заряджених частинок", – вона започаткувала нову серію „З джерел фізичної науки". І. Юхновський – доктор фізико-математичних наук, професор, академік Національної Академії Наук (НАН) України, народний депутат України І-ІV скликань, громадський діяч. Він лавреат багатьох нагород, включно з відзнакою Президента України (1995), орденом „За заслуги" І ступеня (2000), орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня (2002), Герой України та кавалер ордена Держави (2005), почесний директор Інституту фізики конденсованих систем НАН України, почесний доктор Інституту теоретичної фізики ім. Миколи Боголюбова НАН України, доктор „Honoris Causa" Львівського національного університету ім. Івана Франка. З 2006 року – керівник Українського інституту національної пам'яті. І. Юхновський – автор близько 500 наукових статей, семи монографій та підручників *(ЗІК)*

Ю. Тимошенко каже, що переховує Б. Данилишина

КИЇВ. — Провідник Бльоку Юлії Тимошенко (БЮТ) 4 вересня заявила про те, що оголошеному в розшук екс-міністрові Богданові Данилишинові надано захист. „Ми його захистили, по суті, сховали його від тих людей, які просто хочуть розправлятися з усіма", – сказала Ю. Тимошенко 3 вересня. При цьому Ю. Тимошенко заявила, що Б. Данилишин здійснював закупівлю нафтопродуктів для міністерства оборони за ціною на 30 відс. меншою, ніж в інших постачальників. Провідник партії „Батьківщина" Ю. Тимошенко назвала кримінальні справи проти представників попереднього уряду „спробою влади відвернути увагу суспільства від своїх корупційних дій. Нова влада бореться з корупцією, розповідаючи, що „головний корупціонер" – Ю. Тимошенко та її міністри, які „розграбували" країну, і тому сьогодні влада вимушена підвищувати тарифи на газ, тепло, воду, на все",– сказала Ю. Тимошенко. Як зазначають оглядачі, політичні опоненти постійно намагались перервати виступ Ю. Тимошенко репліками, а представник Партії Реґіонів назвав її виступ „бенефісом". Тим ч асом, на офіційній мережі Інтерполу (Міжнародної організації кримінальної поліції) з'явилося повідомлення про оголошення в міжнародний розшук колишнього міністра економіки в уряді Ю. Тимошенко Б. Данилишина, який обіймав ту посаду з грудня 2007 року по березень 2010 року. Він розшукується за „шахрайство", а санкцію на його розшук видав Печерський районний суд Києва. На мережі Інтерполу Б. Данилишинові виставлена так звана „червона картка" – система сповіщення, прийнята в організації для розшукуваних злочинців. *(Бі-Бі-Сі)*

Б. Губського виключили з БЮТ

КИЇВ. — 6 вересня на засіданні парляментської фракції Бльоку Юлії Тимошенко народного депутата Богдана Губського виключили з фракції. Бютівці звинувачують Б. Губського в тому, що він дав команду кільком „своїм" депутатам – Ігореві Савченкові, Петрові Кузьменкові, Володимирові Іваненкові та Олегові Черпіцькому перейти в коаліцію, а також організував переворот у Київській обласній раді, завдяки якому влада одержала в ній свою більшість. *(ЗІК)*

Українська армія підтримує свою боєздатність

ЛЬВІВ. — 6 вересня на території Міжнародного центру миротворчости та безпеки у Яворівському районі, що на Львівщині, розпочалися спільні українсько-американські військові навчання „Rapid Trident-2010". У командно-штабному й тактичному вишколі беруть участь військові з 16 країн світу. Близько 1,400 військовиків з України, США, Австрії, Азербайджану, Великобританії, Вірменії, Грузії, Македонії, Польщі, Росії, Словенії, Швеції, Німеччини, Канади проходитимуть вишкіл до 18 вересня. Головна мета військових навчань – підготування національних штабів і підрозділів до спільних дій у складі багатонаціональних сил під час миротворчих акцій. Військовослужбовці прибули на Яворівський полігон без техніки, нею забезпечуватиме українська сторона, але з штатною зброєю, спорядженням і засобами зв'язку. За військовим навчання спостерігатимуть командувач Сухопутніх військ США в Европі генерал Картер Гем і бригадний генерал Національної ґвардії штату Каліфорнія Мері Кайт. Міжнародний вишкіл „Rapid Trident-2010" відбувається в Україні 16 років. А Яворівський полігон, який є Міжнародним центром миротворчости та безпеки, має велику територію і є одним з найкращих місць для проведення вишколів такого високого рівня. Однак, упродовж останніх років, через брак фінансування Збройних Сил України, можливості полігону використовуються вкрай мало. Тут усе рідше відбуваються навчання чужоземних військ, каже військовий експерт Сергій Згурець. Проведення міжнародних військових навчань „Rapid Trident-2010" важливо для України, зазначає С. Згурець, бо це дає можливість змінити вишкіл українських військовослужбовців. Тому такою корисною і потрібною, за оцінкою експерта, для української армії є міжнародна співпраця. (*Радіо „Свобода"*)

Активістам „Свободи" знову не дають приїхати в Київ

ЛУГАНСЬК. — Луганських перевізників не пускають до Києва на акцію протесту. Про це заявив глава Луганської обласної організації Всеукраїнського об'єднання „Свобода" Дмитро Снєгирьов, повідомила 5 вересня прес-служба об'єднання. Під різними приводами перевізникам наполегливо „рекомендували" відмовитися везти до Києва активістів „Свободи" на акцію 7 вересня під стінами Верховної Ради. „Луганська обласна організація ВО „Свобода" глибоко обурена такими фактами, які, схоже, після приходу до влади режиму Віктора Януковича та його ставленика на Луганщині Валерія Голенка, стають системними", – зазначається в повідомленні. „Вкотре свободівці зіткнулися з тим, що перевізники відмовляються надавати свій транспорт для перевезення протестувальників до столиці. Перевізників шантажують, погрожують позбавити ліцензії", – повідомляють в „Свободі". В об'єднанні вважають, що „всю відповідальність за такі ганебні факти цілком і повністю має нести голова обласної державної адміністрації". (*„Українська правда"*)

Головою Вищого адміністративного суду призначили О. Пасенюка

КИЇВ. — Вища рада юстиції призначила головою Вищого адміністративного суду України Олександра Пасенюка. Про це повідомили 6 вересня в пресслужбі Вищої ради юстиції. Кандидатуру О. Пасенюка підтримали одноголосно. Засідання Вищої ради юстиції відбулося 6 вересня. Крім того, як повідомили в пресслужбі, Вища рада юстиції ухвалила рішення про призначення Олега Басая головою Київського обласного адміністративного суду, Павла Вовка – головою Окружного адміністративного суду міста Києва, Віталія Тертичного – головою Львівського окружного адміністративного суду. Також Вища рада юстиції вирішила призначити Анатолія Грєхова на посаду голови господарського суду Київської области, Олександра Кулеб'якіна – головою Донецького апеляційного господарського суду, Олександра Немченка – головою господарського суду Запорізької области, Віктора Татькова – головою Вищого господарського суду України, Ігоря Темкіжева – головою господарського суду Донецької области. *(Радіо „Свобода")*

КОМЕНТАР З ПРИВОДУ

Европейські ілюзії В. Януковича

Візита Президента Віктора Януковича 30 серпня до Німеччини з метою долучитися до співпраці з Европейським союзом (ЕС) з самого початку була приречена на провал.

По-перше, Німеччина майже не зацікавлена у співпраці з Україною, оскільки українська промисловість значною мірою може конкурувати з німецькою. Покищо номінально.

Німеччина може бути зацікавлена хіба що у сільському господарстві України та пов'язаному з ним сільськогосподарському машинобудуванні. Цей напрям співробітництва може зменшити ризики невружаю у Німеччині.

По-друге, чекати фінансової допомоги з боку Німеччини теж не доводиться, оскільки вона має проблеми з дефіцитом бюджету – як власні, так і загальносоюзні, передусім у Греції, а також потенційно ще у 10-15 країнах ЕС.

По-третє, Берлін цікавить конкуренція України та Росії у сфері транспортування газу, тому він не буде брати участи у модернізації української газотранспортної системи. Заради ввічливости канцлер Анґела Меркель пообіцяла розглянути це питання, хоча нічого робити не буде.

По-четверте, Німеччину значно більше цікавить співробітництво з Росією, ніж з Україною, оскільки перша розглядається як її довготривала і головна сировинна база.

По-п'яте, на відміну від В. Януковича, А. Меркель добре знає економічну географію, а тому не помиляється щодо інтересів своєї держави.

По-шосте, до відкриття північної гілки російського газопрводу А. Меркель буде дуже обережною у стосунках з Україною, обіцяючи співробітництво, але при цьому озираючись на інтереси Росії.

По-сьоме, офіційне визнання необхідности співпраці з Україною з боку Німеччини призведе до перетікання фінансових ресурсів з країн ЕС до України, де рівень кредитних ставок та ефективність інвестиційних проєктів значно вища, ніж у Европі. Ні Німеччина, ні ЕС у цьому не зацікавлені.

По-восьме, після випадку з представником Фонду Аденавера в Україні Ніком Ланґе в Україні, якого Служба безпеки України затримала на летовищі „Бориспіль" на 10 годин, А. Меркель, яка очолює цей фонд, була вкрай розгнівана, і це передалося всім урядовцям.

По-дев'яте, практика нинішньої української влади, яка спрямована на утиски преси, до чого німці вкрай чутливі, призвела до того, що відповідні служби німецького уряду подали А. Меркель доповідну про це саме перед приїздом В. Януковича у Німеччину.

По-десяте, до офіційної візити В. Януковича Посольство Німеччини в Україні для глави свого уряду підготувало огляд суспільно-політичного становища в Україні. Туди увійшли матеріяли щодо сумнівного відчуження державної резиденції „Межигір'я" на користь В. Януковича, приватизаційні операції прем'єр-міністра Миколи Азарова з державласністю на свою користь і отримання заступником глави Адміністрації Президента Ганою Герман подарунків у вигляді годинників з діямантами на суми у 28 і 56 тис. дол.

Німеччина знає: в Україні корупція починається зверху.

Видається дивним, чому Посольство України в Німеччині, напевно знаючи про настрої А. Меркель та її підлеглих щодо України та його керівництва, не зупинило цю візиту?

У такій ситуації можна припустити лише одне. Всі установи України, які відповідають за зовнішні зв'язки, по-перше, малокваліфіковані, а по-друге, просто бояться говорити і писати правду. Вони оприлюднюють лише те, що бажає почути керівник.

Дивним чином це збігається з результатами поїздки В. Януковича до США. Аналітики в Україні та Америці назвали її провальною, хоча пропаґандистський апарат Адміністрації Президента намагався видати її за прорив у стосунках двох країн. Все це є ознакою авторитарного режиму влади, який постійно продукує ілюзії та припускається помилок.

На тлі европейських ілюзій Президента В. Януковича краще проглядається хибність не тільки зовнішньої політики авторитарного керівника держави, але й небажання інших держав співпрацювати з Україною в економічній сфері.

Не секрет, що 90 відс. чужоземних інвестицій приходить до України з Кіпру та Британських Вірґінських островів. Це офшорні зони, де українські олігархи ховають від оподаткування прибутки вітчизняних підприємств. Потім ці гроші переказуються на рахунки підставних фірм і перетворюються на чужоземні інвестиції.

Скільки чиновник вкрав в Україні, майже стільки у неї і вклав, але нібито від імені чужоземних інвесторів з чужоземними прізвищами, які мають лише власний комп'ютер.

При цьому ці крадії в Україні навіть не ховаються. Їхні прізвища відомі. У країнах ЕС, США, Канаді, Австралії, Таїлянді чи Ізраїлі їм не дозволять прямо вкладати брудні кошти. З їх відмиванням ці країни ведуть жорстку боротьбу.

Якщо керівник держави знає про це і робить вигляд, що все гаразд, то його закордонні поїздки повинні сплачуватися за його власний кошт, бо інакше це можна розцінювати як туристичну поїздку за гроші пересічних громадян.

Марко Олівенський,
„Економічна правда",
Київ

У Коломиї влада переслідує газету

КИЇВ. — Комітет захисту українських журналістів висловив занепокоєння тиском, який здійснює Коломийська міська рада (Івано-Франківська область) на газету „Коломийський вісник", і заявив рішучий протест проти дій місцевих чиновників, які намагаються позбавити редакцію приміщення, яке вона займає більш ніж 20 років.

У зверненні, оприлюдненому 3 вересня, говориться, що кілька днів тому міське комунальне підприємство з використання житла зажадало від редакції газети звільнити перший поверх будівлі, а обласний господарський суд порушив провадження справи за позовом комунального підприємства до редакції. Судове засідання у цій справі відбудеться 10 вересня.

Будівля, яку займає „Коломийський вісник", у встановленому порядку передана редакції для здійснення виробничої діяльности у безтермінову оренду, а Закон України „Про посилення захисту майна редакцій засобів масової інформації, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження, творчих спілок", що набув чинности у травні, забороняє виселення редакцій з приміщень, де вони перебувають.

Комітет захисту українських журналістів закликав Генеральну прокуратуру, Міністерство внутрішніх справ, Адміністрацію Президента розібратися з порушниками законодавства, що чинять тиск та перешкоди у праці газети, і доповісти громадськості про вжиті заходи.

23 березня в Коломиї було здійснено замах на життя головного редактора газети Василя Дем'янова. Лише за збігом обставин він залишився живим. *(УНІАН)*

Українська Греко-Католицька Церква відкрила школу дяківства

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. — З ініціятиви Єпископа Івано-Франківської Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) Володимира (Війтишина) розпочала свою діяльність школа дяківства. Про це 3 вересня повідомили в Івано-франківській єпархії УГКЦ.

Учасниками навчання стали дяки парафії Івано-Франківської єпархії, а також молоді люди, які мають бажання опанувати цю науку. Навчати дяків будуть протягом півтора року за спеціяльною програмою. Мета такої ініціятиви – підвищити рівень дяківства в єпархії.

Школа розпочала свою діяльність в приміщенні Івано-Франківського „Карітасу", де майбутні дяки мають всі умови для проживання, харчування та навчання. *(УНІАН)*

Китай інвестуватиме в Криму

КИЇВ. — Китай має намір інвестувати 700 млн. дол. у будівництво парогазової електростанції в Криму. Про це 3 вересня повідомила Адміністрація Президента України. „Цей проєкт стане другим за величиною спільним інвестиційним проєктом – після проєкту будівництва швидкісного залізничного сполучення летовища „Бориспіль" з Києвом вартістю 1 млрд. дол.", – мовиться в повідомленні.

Згідно з підписаною 2 вересня в присутності голів двох країн угодою, китайська сторона побудує залізничну гілку до летовища довжиною 30 кілометрів. Загальні інвестиції в створення гілки складуть 950 млн. дол. За угодою, на реалізацію проєкту Китайський банк розвитку і Індустріяльно-комерційний банк Китаю нададуть кредит на загальну суму в 1 млрд. дол.

Генеральним підрядником проєкту виступить компанія „China National Machinery Industry Complete Engineering Corporation" .

Будівництво плянується почати 2011 року і закінчити за три роки. Крім будівництва, китайська сторона буде відповідальна за навчання персоналу і забезпечення якости роботи нової маґістралі.

Також нагадується, що за підсумками державної візити Президента Віктора Януковича, що закінчилася 5 вересня, Китай готовий інвестувати в інфраструктурні проєкти в Україні понад 4 млрд. дол. Зокрема Китай збирається надати Україні бурову плятформу для видобутку вуглеводнів на шельфі моря вартістю 200 млн. дол. у рамках лізинґової угоди.

Раніше міністер палива та енерґетики Юрій Бойко повідомив, що, крім купівлі в лізинґ у Китаю бурової плятформи, країни також обговорюють питання безпосередньої участи китайських нафтогазовидобувних компаній у розробі українського морського шельфу. *(Радіо „Свобода", УНІАН)*

„Міс Україною-2010" стала Катерина Захарченко з Одеси

КИЇВ. – 21-річна Катерина Захарченко з Одеси 4 вересня перемогла на конкурсі „Міс Україна-2010". Першою віце-міс стала Наталя Ситникова з Краматорська, Донецька область, а другою віце-міс – Юлія Стратегопуло з Вінниці. Улюблениця глядачів та володарка титулу „Міс глядацьких симпатій" 16-річна Анна Рибакова також з Одеси.

Серед членів журі конкурсу „Міс Україна-2010" були італійська акторка Орнела Муті, голівудська зірка Ліз Герлі та актор Жан-Клод Ван Дам, бельгієць, який також здобув славу у США.

К. Захарченко представлятиме Україну на конкурсі „Міс світу-2010", який відбудеться 30 жовтня у китайському місті Санья. *(Бі-Бі-Сі)*

„Міс Україна-2010" Катерина Захарченко. Фото: УНІАН

АМЕРИКА І СВІТ

Б. Обама оголосив чергову економічну ініціятиву

ВАШІНҐТОН. — Президент Барак Обама вирушив, так би мовити, „у реґіони", щоб оприлюднити свою наступну ініціятиву, спрямовану на подолання безробіття і створення додаткових робочих місць. Він виступав перед мешканцями у штаті Висконсин, яким пояснював деталі нового економічного пляну свого уряду. Плян, серед іншого, передбачає виділення протягом наступних шести років 50 млрд. дол. на інфраструктурні проєкти – автотранспортні шляхи, залізниці та летовища. Крім того, Б. Обама закликає Конґрес тимчасово звільнити компанії від податку на платню для щойно найнятих працівників та дати податкові пільги для підприємств, що виділяють гроші у розбудову підприємництв, наукові дослідження та експерименти. Минуле літо не було легким для президентської команди. Економіка розвивалася повільніше, ніж плянувалося, безробіття не зменшилось, а навпаки – дещо зросло. Все більше американців незадоволені економічною політикою Президента. Це загрожує катастрофою для Демократичної партії під час виборів до Конґресу у листопаді. Акцент Б. Обами на економіку у ці дні не випадковий. – 2 листопада американці переобиратимуть усю Палату Представників і третину Сенату. Саме проблеми в економіці знижують рівень популярности Б. Обами – тепер він становить 45 відс., а з ним і рівень популярности усіх демократичних кандидатів. Президент Б. Обама не шкодує сил і аґітує за своїх колеґ, позиції яких особливо непевні. При цьому він не втомлюється нагадувати, що саме республіканці привели економіку до сьогоднішньої кризи. Усі розуміють, що ситуація у демократів перед виборами хитка. Вони можуть втратити більшість в обох палатах Конґресу. І якщо економіка не піде в гору, Б. Обамі важко буде знайти арґументи, щоб виборці знову повірили його партії. *(„Голос Америки")*

Ф. Кастро скритикував М. Ахмадінеджада

ГАВАНА, Куба. — Колишній провідник Куби Фідель Кастро звинуватив Президента Ірану Махмуда Ахмадінеджада в антисемітизмі. Ф. Кастро 8 вересня заявив, що іранський уряд має відкинути антисемітизм, припинити заперечувати факт Голокосту, а також не забувати, що найкращий спосіб служити справі миру – це визнати антисемітизм як історичне явище і усвідомити причини страху ізраїльтян за їхнє майбутнє. Він наголосив, що іранцям слід зрозуміти, що євреї – найбільш постраждалий народ світу. „Мусульман ніхто ні в чому не звинувачує", – додав він. Водночас провідник кубинської революції зазначив, що йому зрозумілий страх іранського керівництва перед американсько-ізраїльською аґресією, тому ніякі санкції не перешкодять Іранові стати володарем ядерної зброї. Раніше Президент Ірану М. Ахмадінеджад заявляв, що передумови створення ізраїльської держави є брехнею, і що боротьба з нею – релігійний обов'язок мусульман. Крім того, він не раз погрожував Ізраїлю повним знищенням, порівнюючи сіонізм з небезпечною інфекцією. *(„Кореспондент")*

У США розпочався черговий політичний сезон

ВАШІНҐТОН. — Результати нового опитування громадської думки вказують на те, що опозиційна Республіканська партія має очевидну перевагу перед виборами до Конґресу, що відбудуться 2 листопада. Результати опитування оприлюднили телеканал „NBC News" і газета „Волл Стріт Джорнел" 7 вересня, після Дня праці, який традиційно вважається початком передвиборної кампанії. Згідно з результатами, кількість американців, які схвалюють те, як Президент Барак Обама веде економічні справи, уперше впала нижче 40 відс. Республіканці розраховують, що їм вдасться перебрати від демократів контролю у Конґресі. Результати опитування дають їм 9-відсоткову перевагу над Демократичною партією серед імовірних виборців. Шестеро з 10 виборців кажуть, що, на їхню думку, країна знаходиться на неправильному шляху, і майже дві третини заявили, що вона занепадає. Проте була також і добра новина для демократів. Результати опитування вказують, що серед усіх зареєстрованих виборців обидві партії мають однакову підтримку – що вказувало б, що демократи можуть зменшити здобутки республіканців, якщо до виборчих пунктів піде велика кількість громадян. *(„Голос Америки")*

День праці у США – підбиття економічних підсумків

ВАШІНҐТОН. — 6 вересня у США відзначили День праці. Цьогорічне свято припало на невизначений і складний період для американських робітників, позначений зокрема високим рівнем безробіття. Торговельна палата США вважає, що економічна політика уряду Барака Обами перешкоджає створенню місць праці в країні. Натомість профспілки кажуть, що саме жадоба корпорацій і брак належної контролі з боку реґуляційних структур шкодять зростанню економіки. Для багатьох американців День праці знаменує традиційне закінчення літнього сезону, і це нагода добре відпочити перед початком нового напруженого робочого року. Одначе, беручи до уваги, що економіка країни далі квола, а кількість безробітних зростає – для багатьох День праці є закликом до дії. За менше ніж два місяці до виборів до Конґресу Американська федерація праці-Конґрес виробничих профспілок мобілізує своїх членів, щоб підтримати демократів і протидіяти консервативним силам, які вимагають обмеження урядом своїх впливів на життя американців. Торговельна палата США, яка об'єднує американське підприємництво, вважає, що заплановані підвищення податків найбагатшим американцям пошкодять створенню нових місць праці. Торговельна палата критикує „лавіну", як її називають економісти, нових законів і державних реґулювань для підприємств, і стверджує, що поточна політика уряду утруднює наймання нових робітників. Американська федерація профспілок організувала в різних частинах країни низку зустрічей з нагоди Дня праці, аби мобілізувати підтримку своїх кандидатів на виборах 2 листопада. Тим часом Торговельна палата США заявляє, що далі лобіюватиме проти урядових програм, які, на її погляд, стримують економічний зріст. *(„Голос Америки")*

МВФ виділить Пакистанові 450 млн. дол.

ВАШІНҐТОН. — Міжнародний валютний фонд (МВФ) надасть Пакистанові екстренні кредити загальною сумою 450 млн, дол. на ліквідацію наслідків катастрофічної повені, яка зачепила приблизно одну п'яту території країни. Директор-розпорядник МВФ Домінік Строс-Кан після зустрічі з міністром фінансів Пакистану у Вашінґтоні також повідомив, що до кінця року можуть бути виділені 1.7 млрд. дол. з випередженням графіка, передбаченого вже наявною програмою кредитування Пакистану. Раніше ООН і різні держави надали Пакистанові сотні мільйонів долярів на екстренну допомогу потерпілим. Повінь так чи інакше торкнулася близько 20 млн. осіб, загинуло понад 1,700 осіб. *(Радіо „Свобода")*

Відновлено ізраїльсько-палестинські переговори

ВАШІНҐТОН. — Провідники ізраїльтян і палестинців 2 вересня започаткували у Вашінґтоні перші за майже два останні роки прямі переговори щодо миру на Близькому Сході. Ізраїльський прем'єр-міністр Бенямін Нетаняґу і палестинський президент Махмуд Абас погодились мати друге коло розмов у середині вересня. Посланник США на Близькому Сході Джордж Мічел сказав, що це були продуктивні переговори і що обидва провідники повинні знову зустрітись 14 і 15 вересня для продовження їх в реґіоні Близького Сходу. Дж. Мічел визнав, що попереду ще „багато труднощів", і додав, що обидва провідники погодились співпрацювати задля витворення атмосфери взаємодовіри. Переговори 2 вересня у Вашінґтоні розпочала вступним словом Державний секретар США Гілapi Клінтон. Відтак прем'єр-міністр Б. Нетаняґу у своєму виступі зазначив, що задля встановлення тривалого миру між Ізраїлем і палестинцями обом сторонам доведеться піти на „болісні поступки". Ізраїльтяни, сказав він, вимагають від палестинців запевнень щодо ґарантування безпеки і визнання права Ізраїлю на існування. Палестинський Президент М. Абас натомість заявив, що палестинці хочуть „справедливого миру". Він закликав Ізраїль припинити всю діяльність, пов'язану з будівництвом поселень, і зняти блокаду з Сектора Ґази. Г. Клінтон визнала, що рішення про безпосередню зустріч було для провідників ізраїльського та палестинського народів нелегким. Вона додала, що вирішення надзвичайно важливих для обох сторін питань аж ніяк не може чекати і відтягування переговорів аж ніяк не облегшує ситуацію. *(„Голос Америки")*

Іран скритикував ізраїльсько-палестинські переговори

ТЕГРАН, Іран. — Президент Ірану Махмуд Ахмадінеджад скритикував щойно започатковані мирні переговори між Ізраїлем і палестинцями та сказав, що вони приречені на невдачу. Він заявив 3 вересня, що лише палестинці можуть вирішити свою долю, а не західні країни. За його словами, опір – це єдиний шлях для палестинців ґарантувати свої права. Іранський провідник зробив ці заяви на вічу для відзначення Дня Аль-Кудс, щорічної події в Ірані в останню п'ятницю Рамадану для вислову підтримки палестинцям. Учасники віча голосно схвалювали промову М. Ахмадінеджада й вигукували „Геть Ізраїль". Віче відбулося після відкриття 2 вересня прямих переговорів у Вашінґтоні між прем'єр-міністром Ізраїлю Беняміном Нетаняґу і палестинським Президентом Махмудом Абасом. *(„Голос Америки")*

Нову Зеляндію навістив потужний землетрус

КРАЙСТЧЕРЧ, Нова Зеляндія. — У місті Крайстчерч оголошено надзвичайний стан і запроваджено комендантську годину після потужного землетрусу силою 7 балів, який стався 4 вересня. Епіцентр землетрусу був на відстані 55 кілометрів від міста, населення якого становить 386 тис. осіб. Посадник міста Боб Паркер назвав пошкодження внаслідок землетрусу величезними. Після першого землетрусу були ще кілька поштовхів, і синоптики передбачили штормову погоду з сильними вітрами. Попри значне руйнування об'єктів інфраструктури, електропостачання переважно відновлено, а воду забезпечуватимуть цистернами. Останній потужний землетрус силою понад 7 балів у Новій Зеляндії був 1968 року, коли загинуло три особи. *(Бі-Бі-Сі)*

У Чіле почали бурувати тунель для рятунку гірників

КОПІЯПО, Чіле. — 1 вересня розпочалось буріння тунелю, щоб врятувати 33 гірників, заблькованих під землею вже понад три тижні. Спочатку інженери зроблять пробний отвір невеликого діяметру. А відтак за допомогою більшого свердла цей отвір буде розширено настільки, щоб могти опустити вниз рятувальну капсулу і підняти по одному гірникові на поверхню. Шахтарі братимуть участь у власному порятунку, усуваючи каміння, що падатиме вниз під час буріння тунелю. Рятування шахтарів триватиме три-чотири місяці. Уряд Чіле також звернувся за допомогою до Національного управління з аеронавтики і дослідження космосу США. Керівництво „NASA" запевнило, що воно допоможе у втримуванні гірників у доброму здоров'ї і настрою до часу звільнення їх з пастки. Перший контакт з гірниками встановлено 22 серпня. Через невеликий отвір шахтарям передають воду і харчі. Упродовж 17 днів вони виживали на пайку розрахованому лише на 48 годин у випадку якось нещастя. *(„Голос Америки")*

Відповіді покищо немає

До „Свободи“ надійшла копія листа Світового Конґресу Українців до Президента України Віктора Януковича, яку вміщуємо повністю. Відповіді покищо немає.

21 червня президент Світового Конґресу Українців (СКУ) Євген Чолій під час першої офіційної зустрічі передав Президентові Вікторові Януковичеві „Меморандум про важливі питання, що стосуються України та української діяспори“.

У цьому документі йдеться про головні принципи і засади попередньої співпраці СКУ з Україною, зокрема на основі чотирьох підписаних меморандумів, та про офіційну позицію нинішньої влади до таких питань, як: загроза втрати контролі над стратегічно важливими галузями промисловости України; угода про Чорноморську фльоту, яка продовжує термін перебування російських військових баз в Україні; важливість вступу України до Европейського союзу та Організації Північноатлантичного договору; впровадження de facto другої державної мови в Україні; заяви про порушення людських прав і основних свобод в Україні; Голодомор 1932- 1933 років в Україні – геноцид українського народу; встановлення пам’ятників Сталінові в Україні; порушення людських та національних прав українців у Росії та безпідставне звинувачення Організації Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери в резолюції Европейського Парляменту.

У відповідь на це Президент В. Янукович заявив, що дасть письмову відповідь на порушені питання.

27 серпня на адресу СКУ надійшов лист від заступника глави Адміністрації Президента України Ганни Герман, датований 2 серпня цього року, де сказано таке:

„За результатами розгляду Меморандуму повідомляємо, що з огляду на широке коло питань щодо зовнішньополітичних і внутрішніх аспектів життя країни у різних сферах, зокрема й у частині виділення бюджетних коштів на реалізацію відповідних проектів, документ надіслано до Кабінету міністрів України для аналізи, врахування порушених питань під час підготування Державної програми співпраці з закордонними українцями на період до 2015 року. Про результати проведеної роботи Вас буде поінформовано“.

У зв’язку з цим 30 серпня Є. Чолій звернувся до Президента В. Януковича, щоб отримати інформацію про те, коли можна сподіватися відповіді на Меморандум про важливі питання, що стосуються України та української діяспори. Є. Чолій зокрема зазначив у листі, що така відповідь дасть можливість СКУ поінформувати свої складові організації про стан цього питання.

Світовий Конґрес Українців

В Ню-Йорку буде акція протесту

22 вересня Український Конґресовий Комітет Америки проведе перед будинком Постійного представництва України в ООН акцію протесту проти дій Президента України Віктора Януковича і його команди, спрямованих на шкоду суверенітетові України. Акція проводиться з нагоди приїзду В. Януковича на Генеральну асамблею ООН.

Учасники акції протестуватимуть проти незаконного продовження перебування Чорноморської фльоти Росії в Криму, інші численні поступки Росії на шкоду державному суверенітетові України, невизнання геноцидом Голодомору 1932-1933 років в Україні, утисків незалежних засобів масової інформації і переслідування журналістів, контролі влади над судовою системою, гальмування европейської інтеґрації України.

Акція триватиме від 5:30 до 7:30 год. по полудні. Адреса в Ню-Йорку: 220 51st St., between Second and Third avenues.

УККА

У Львові готують книжковий форум

ЛЬВІВ. — У Києві представили основну програму XVII Міжнародного Форуму видавців у Львові. Він відбудеться 17-19 вересня у львівському Палаці мистецтв. В його рамках діятимуть Літературний фестиваль, Бізнес-форум, Західньоукраїнський Бібліотечний форум, конкурс на найкращу книгу. Зустрічі з читачами проведуть Юрій Андрухович і Оксана Забужко.

15-19 вересня відбудеться п’ятий Міжнародний літературний фестиваль. 291 автор з 24 країн світу візьмуть участь у літературних читаннях і презентаціях. Вони представлять 252 книжкові стенди, також у цих заходах візьмуть участь 70 бібліотек і 30 книгарень.

На конкурс „Найкраща книга Форуму-2010“ вже подали заяви 298 книг від 65 видавництв. Фонд конкурсу становить 50 тис. грн.

Головною темою бізнес-форуму стане „Українське книговидавництво в умовах кризи“. Провідний американський бізнес-консультант Адріян Сливоцький проведе дискусію про бізнес-літературу і майстер-клясу „Прорив“ – як використовувати кризу для зростання ефективности підприємництва.

Офіційне відкриття Форуму видавців у Львові і Міжнародного літературного фестивалю відбудеться 15 вересня у Львівській обласній філармонії. *(„Газета по українськи“)*

Міністерство визнало незаконною політичну реформу 2004 року

КИЇВ. — Політреформа 2004 року проводилася з порушеннями. Таке „відкриття“ зробила політична сила, яка при проведенні політреформи у 2004 одностайно проголосувала „за“. Про те, що при внесенні змін до Конституції шість років тому було порушено процедуру, заявив 2 вересня міністер юстиції Олександер Лавринович.

„При внесенні змін 2004 року не була дотримана процедура, яка визначена в Конституції, щодо обов’язкового конституційного контролю кожної пропонованої зміни“, – зауважив О. Лавринович. А відтак конституційну реформу, яка обмежила повноваження Президента і перетворила Україну на парляментсько-президентську республіку, слід вважати незаконною.

Цю позицію Міністерство юстиції уже виклало у своєму відгуку на запит Конституційного суду України. Як виглядає, правляча партія взяла твердий курс на повернення президентові всієї повноти президентської влади і не збирається з цього курсу звертати.

Уперше про намір „відіграти назад“ політреформу, повернувши собі повноваження Президента Леоніда Кучми, Президент України Віктор Янукович чітко заявив в День Конституції, 28 червня.

У День Незалежности, 24 серпня, глава держави підтвердив свій намір „вдосконалити Конституцію“. Не маючи, однак, необхідних 300 голосів у парляменті, Партія Реґіонів почала діяти через Конституційний суд (КСУ).

14 липня до КСУ було спрямоване подання, під яким стояли підписи 252 народних депутатів, з проханням перевірити політреформу 2004 року на відповідність Основному законові. 20 липня КСУ відкрив провадження у справі.

Наразі суд, відповідно до процедури розгляду подання, з’ясовує щодо цієї справи позицію президента, уряду і парляменту, а також юридичних експертів. На думку багатьох, у разі, якщо КСУ визнає недійсною політреформу і скасує її, це потягне за собою непередбачувані наслідки аж до визнання недійсними всіх актів, прийнятих після 8 грудня 2004 року, а також до передчасних парляментських та президентських виборів.

Думку про неможливість скасування конституційної реформи ще недавно поділяли і в самій Партії Реґіонів. Той же О. Лавринович у 2006 році, під час попередньої каденції у головному кріслі Міністерства юстиції, стверджував: „Скасування конституційної реформи – це юридичний нонсенс“. А тим часом з Конституційного суду України уже починають втікати судді.

2 вересня КСУ припинив повноваження судді В’ячеслава Джуня, який звернувся з проханням про відставку. *(„Голос Америки“)*

Д. Табачник згуртовує університети

Міністер освіти й науки України Дмитро Табачник оголосив про намір уряду найближчим часом організувати масове закриття вищих навчальних закладів, об'єднання університетів. Уцілілі вищі школи перейдуть під управління міністерства. Перший заступник голови Комітету з питань освіти і науки, депутат Верховної Ради від Партії Реґіонів Максим Луцький повідомив, що цей намір здійснюється. У 2008-2009 навчальному році було ліквідовано 30 вищих шкіл. Чергову реформу уже обговорено на нарадах ректорів, і деякі з них підтримали Д. Табачника, тому що провідники старих вищих шкіл побоюються нових, комерційних навчальних закладів з новітніми програмами і сучасним технологічним забезпеченням, які матимуть більший попит у вступників.

Д. Табачник пояснює необхідність скорочення числа вищих шкіл проблемами матеріяльно-фінансового забезпечення. Насправді йдеться про посилення контролі за вищою школою, яка може стати опозиційною до консервативного уряду. Вже були спроби впливу влади на Український Католицький Університет, котрий не є державним. Уряд підпорядковує державі також національні університети, котрі традиційно повинні мати певну автономію. Скорочення числа університетів дає владі нагоду позбутися тих освітян, які відстоюють українську мову, історію і культуру України, як це сталося в Донецьку.

Здавна відомо, що навчання дає кращий вислід, коли вчителі мають невелике, оптимальне коло учнів і можуть працювати зокрема з кожним з них. Згуртування університетів у багатотисячні „колгоспи" призведе до зниження рівня професійного навчання. Спеціялізація вищих шкіл відповідно до галузевих потреб економіки і соціяльних запитів суспільства ґарантує підготування тих спеціялістів, котрі зможуть забезпечити поступ саме на доручених їм площинах праці.

Роздержавлення вищих шкіл створює умови позитивної конкуренції, коли самі вступники і їхні батьки визначатимуть, котрі з шкіл є престижними. Інші зникнуть не за наказом влади, а через відсутність студентства. „До питання об'єднання треба підходити дуже обережно. Скільки б не було вищих навчальних закладів, майже всі вони мають уже авторитет не лише в Україні, а й за кордоном. Тому питання об'єднання треба вирішувати тільки в процесі дискусії, щоб не зробити гірше", – вважає ректор Львівського державного медичного університету ім. Данила Галицького Борис Зіменковський.

Президент Донецького інституту соціяльної освіти Сергій Вєтров вважає, що в системі освіти, як у будь-якій іншій галузі, має бути конкуренція, має бути розвиток, а монополія державних вищих шкіл призводитиме до подальшого застою в розвитку. Ректор Київського міжнародного університету Хачатур Хачатурян не погоджується з об'єднанням університетів: „Університетом школа має називатися за рівнем викладання, а не за кількістю студентів. Потрібно проводити індивідуальні заняття, аби дати добру освіту, а не об'єднувати у колгосп – 25-30 тис. осіб".

Перший проректор Університету економіки і права Олег Шаров заявив: „Маленький вищий навчальний заклад, коли він має свою ідеологію, свою місію, своє бачення, має право на існування не менше, ніж великий. Ми за те, щоб вищих шкіл було багато і різних. Якщо якась кількість з них може виявитися нежиттєздатною, то в цьому є логіка життя. Маштаби – це елемент національної традиції, елемент культури". Так, національною традицією українців завжди було прагнення дати дітям вищу освіту. А влада завжди чинила у цьому опір. Навряд чи Д. Табачник почує опонентів: адже йому важливіше, щоб в університетах не було української мови, а історію вивчали за підручниками з Москви.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com

Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net

Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

ВЕРЕСЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Загадкова пожежа в Чорному морі

5 вересня 1948 року з газетах СРСР з'явилося коротке повідомлення про те, що 1 вересня сталася пожежа на теплоході „Побєда", який йшов з Ню-Йорку в Одесу. Загинули маршал Фен Юсянь з Китаю і його дочка, матрос, буфетниця і 49 пасажирів, серед них Анатолій Громико, син міністра закордонних справ СРСР.

Розслідування трагедії було таємним, його особисто контролював Йосиф Сталін. З'ясувалося, що теплохід перевозив з Єгипту 2,000 вірмен-репатріянтів, на яких впала підозра в диверсії. У 1949 році відбувся закритий суд. Визнані винними члени залоги були засуджені до тривалого ув'язнення. Й. Сталін заборонив дальше повернення вірмен до СРСР.

Через багато років з'ясувалося, що маршал і міністер оборони Китаю, раніше – контр-адмірал американської армії, військовий та політичний діяч Фен Юсянь мав українське походження і його звали Іриней Фендь (у США він був записаний як Джеремі Фен). З архівів відомо, що він народився 1868 року в селі Біштр на Закарпатті (можливо, це село Бистриця, що біля Мукачева). батько був греко-католицьким священиком.

Жили бідно, але син усе ж закінчив гімназію і в пошуку заробітку поїхав в Америку. Працю вдалося знайти на Юконських копальнях золота, але трапилася нагода піти на військово-морську службу і юнак скористався нею, закінчив школу морських офіцерів.

У 1898 році, коли розпочалася війна між США та Еспанією, він був уже капітаном, у боях на Карібських островах здобув багато нагород. У 1900 році він став контр-адміралом, але в одному з останніх боїв був важко поранений і став підприємцем. У Сієтлі він заснував компанію з продажу східніх прянощів.

У 1905 році у комерційних справах він поїхав до Пекіну, де одружився з китайською дівчиною і невдовзі запропонував державі свої послуги військового спеціяліста. Так у 1913 році з'явився перший китайський генерал Фен Юсянь. Він вороже поставився до радянської Росії, сприяв утворенню на теренах Китаю антирадянських еміґраційних центрів.

Наприкінці 1920-их років президент Китаю Чан Кайші надав Фен Юсяневі чин маршала. Деякий час він був міністром оборони. Після 1940 року Фен Юсянь подав у відставку з усіх посад і залишився жити в Китаї, оточений повагою і славою.

У 1930-их роках на Закарпатті жив його молодший брат Ігор Фендь. Він був учителем, потім займався адвокатською практикою. Брати листувалися.

Після пожежі на теплоході останки маршала були урочисто перепоховані в Китаї в 1953 році.

А чого маршал їхав до СРСР? В Китаї комуністична Народно-визвольна армія Китаю саме закінчувала розгром армії Гоміндану.

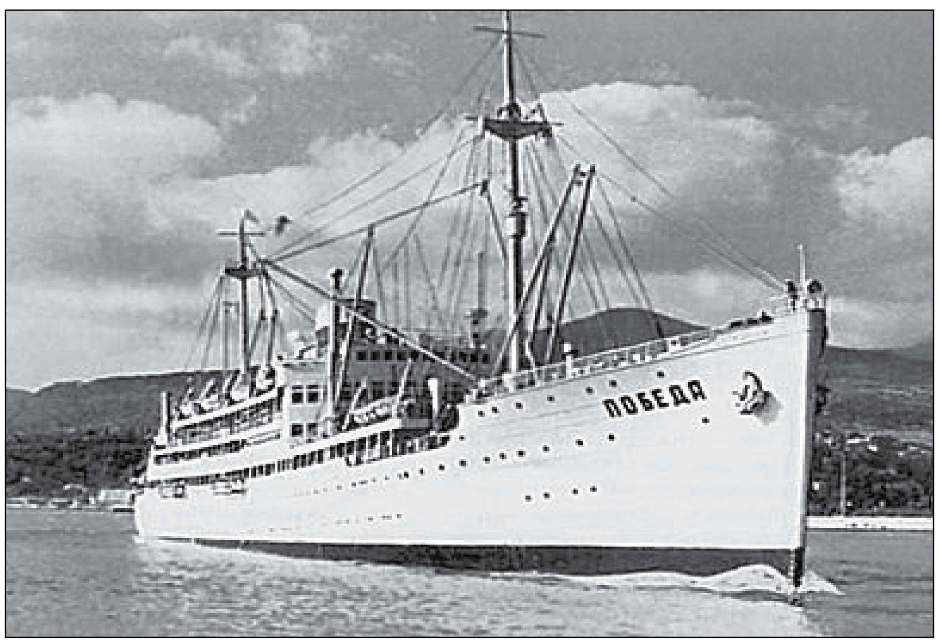
В 1948 році постало питання про створення нового уряду. На бік комуністів перейшов Фен Юсянь. Він приятелював з посломрезидентом СРСР при Чан Кайші Олександром Панюшкіним і передавав йому таємну інформацію.

У той час Й. Сталін не довіряв Мао Цзедунові. Навіть трофейну зброю після розгрому Квантунської армії СРСР передав не Мао, а його партійному конкурентові Гао Гану, який вдався до самогубства за загадкових обставин на початку 1950-их років. Можливо, Фен Юсянь був резервною постаттю в цій політичній грі. Його повернення в Китай було небажаним для Мао.

У висліді Й. Сталін був змушений примиритися з втратою і прийняти в 1950 році Мао Цзедуна в своєму кремлівському кабінеті.

Вдова маршала в уряді Китаю була міністром охорони здоров'я. У 1954 році син маршала став курсантом Каспійського вищого військово-морського училища, де було дозволено вчитися чужинцям. Він вивчився на штурмана і служив на китайських військових кораблях.

Л. Хм.

Теплохід „Побєда", на якому загинув маршал Фен Юсянь, на поштовій картці. Цей теплохід раніше належав Німеччині і мав назви „Магдалена" та „Іберія" (після 1934 року), в 1946 році переданий СРСР. Побудований 1928 року в Ґданську. У 1962 році перевозив війська СРСР на Кубу. Пізніше списаний і переданий в Банґладеш.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про враження гостя з Америки

Недавно зустрів знайомого американця, який відвідав Україну. Він мені розповів, що найбільшою проблемою для нього був пошук овочевих салатів, які популярні в США. Практично усі овочеві салати були з м'ясом. Ще більше його вразило, що майже уся їжа готувалася на свинячому жирі.

Мій знайомий викладає англійську літературу у одному з коледжів і спеціялізується на творчості Віліяма Шекспіра. В Україну він поїхав, бо познайомився через Інтернет з жінкою з Донецька. В Україні вони відвідали Київ, Львів та Донецьк. Київ йому не сподобався через страшенні транспортні закупорення. Про Львів у нього склалося досить гарне враження. Особливо йому сподобалася старовинна львівська архітектура. На його думку, у Львові досить дешеве житло, ресторани та послуги екскурсоводів у порівнянні з американськими. Також він звернув увагу на те, що у Львові розмовляють виключно українською мовою.

Особливо його здивувало те, що люди в Україні дуже заполітизовані. Навіть 20-річний екскурсовод у Львові не витримав, щоб не розпочати політичну дискусію з гостею з Донецька, яка була удвічі старша за нього. Американець був здивований тим, що багато людей на східній Україні вважають, що держава має турбуватися про них. В Америці кожен турбується сам про себе. У нього також склалося враження, що багато людей на східній Україні жалкують за колишнім Радянським Союзом.

Коли він запитав мене, що народ думає про Віктора Януковича, я розповів йому таку байку: „Встає ранком Янукович і питає у сонця : „Скажи мені, сонечко, який я?" „Ти вродливий, розумний і сильний", – відповіло сонце. Увечорі він знову запитав сонця: „А скажи-но мені, сонце, ще раз який я?" „Ти – недобра людина, бандит і злочинець", – відповіло сонце. Здивувася Янукович: „Зранку ти мені казало одне, а увечорі кажеш зовсім інше?". Сонце відповіло йому: „Зранку я було на сході, а тепер – на заході".

На думку американського професора, українські жінки – найкрасивіші у світі, але він чомусь передумав одружуватися з українкою, хоча вони й залишилися друзями.

Олег Керницький,
Солт-Лейк-Сіті, Юта

Не співали дівчата у Лохвиці

У День Незалежности України пригадалися мені міркування Тараса Шевченка про нашу Україну з її пресвітливими краєвидами, напрочуд чистою рідністю, з її вільним й влучним українським словом, шанобливим ставленням до національних героїв та славними традиціями народних гулянь: „Свято моє! Єдинеє свято! Як оступлять тебе, доле, діточки-дівчата, й защебечуть по своєму доброму звичаю, може, й мене ненароком діточки згадають".

Дуже гірко мені стало на душі від цьогорічного святкування Дня Незалежности у Лохвиці. Не щебетали лохвицькі „діточки-дівчата по своєму доброму звичаю", ніхто й Богу не молився за неньку нашу, ще досі знедолену Україну. Лише активісти об'єднання „Свобода" у вишиваних сорочках роздавали партійні газети Олега Тягнибока.

А далі було все, як завжди: конкурс дитячого малюнка на порепаному від спекотного сонця асфальті, виступи місцевих очільників – хтось читав з папірця набридлі тези про „стабільну владу", „Україну для людей"…

Щоправда, взяв слово „опозиціонер" від Бльоку Юлії Тимошенко (тепер вже партії „Батьківщина"). Мовляв, давайте сьогодні до цих усіх „досягнень стабільної влади" додамо згадку про національних героїв. Оце понесло! Він стояв серед тих, хто засудив присвоєння Героя України Степанові Бандері й Романові Шухевичу, то збагнув, що представники цієї „стабільної влади" в районі все вирішують й швидко повернув усе круто у своєму виступі. А був спочатку хоробрий!

Потім був „концерт". Вийшов привізний Заслужений артист України. Правда, говорив не по-нашому. Співав, веселився. Довго шукав сміливих до співу: „Дами і ґоспода! Есть среди вас храбрие?". Знайшлися! Виходили, підтанцьовували, подарунки від заїжджого артиста отримували. Артист називав їх „хахлушечками-пампушечками".

Залишилася в душі гіркота від принизливого ставлення влади до свого ж народу, від такого великоросійсько-зневажливого звернення до українок в День української Незалежности.

Вони, мабуть, забули, що це свято для українців – святе?

Олександер Панченко,
Лохвиця, Полтавська область

Щиро дякуємо!

Дирекція та Управа Українського Національного музею в Чикаґо вітають „Свободу" з Днем Незалежности" України. Щиро дякуємо за співпрацю. Бажаємо якнайкращих успіхів в царині журналістики. Посилаємо наш даток – 100 дол. на газету.

Марійка Климчак,
куратор Українського Національного музею, Чикаґо

Жертви атомного пекла

Моє життя перевернула стала участь у випробуванні ядерної зброї на Семипалатинському атомному полігоні, в Казахстані, у вересні 1956 року. Доля занесла туди мене та багатьох моїх земляків з Сумщини. Ми проходили строкову службу і стали учасниками випробувань. Після кожного такого вибуху на полігоні проводились військові навчання для вивчення захисту військ від світлового спалаху, вибухової хвилі, радіяційного випромінювання.

Я служив у повітряно-десантних військах. 13 серпня 1956 року ми відбули на Семипалатинський полігон. Про те, куди ми їдемо, ніхто не знав. Розташувалися на березі річки Іртиш, в степах неподалік від китайського кордону. Нашому підрозділові було поставлено завдання спорудити командний пункт, куди мали прибути маршали Георгій Жуков та Митрофан Нєдєлін. Довкола був неродючий степ. Де-не-де жили німці, які були заслані раніше.

Збудувавши за короткий термін командний пункт, почали готуватися безпосередньо до випробувань. На полігоні була розташована різноманітна військова техніка, побудовані споруди, територією розгулювали тварини. Після місячного ретельного підготування настав день іспиту.

Ми прибули на полігон о 10-ій год. ранку, одягнені в захисні протирадіяційні костюми, протигази із затемненими скельцями. Наказали лягти на землю. Ми з трьома товаришами чекали чогось особливого, ніколи не баченого. Почулося гудіння літака, потім стався вибух великої сили. У декого з вух потекла кров. Все загуло, зашуміло, загриміло, здавалося, ніби тремтить уся земля. Це був епіцентр вибуху.

Найперше ми відчули засліплення спалахом. Потім гойднулась і ніби застогнала земля. І лише потім надійшла звукова хвиля. На очах все збільшувався сіро-чорний фантастичний гриб. Він закрив сонце. Далі були команди: „Встати!", „Надіти протигази!", „По машинах!".

За кілька хвилин близько 10 тис. вояків розпочали навчання. Ми мали прорвати оборону супротивника. Здійснювалось десантування солдатів, техніки з вертолетів просто в епіцентр вибуху. По забрудненій радіоактивними речовинами території рухалася з бойовою стрільбою техніка, бігли вояки, в небі прикривали війська літаки. Уже через п'ять хвилин ми змушені були стягти з себе протигази. Не було чим дихати через пекельну спеку. Довкола ми бачили розплавлену техніку, навіть танки порозривало і пошматувало. Були зруйновані вибуховою хвилею будівлі, вежі. Навколо лежали мертві коні, інші тварини.

Я був також учасником випробування ще потужнішої водневої бомби на цьому ж полігоні. Це сталося 4 вересня 1956 року о 4-ій год. ранку. Хоч наша військова частина стояла за 70 кілометрів від епіцентру вибуху, відчувалось сильне трясіння землі, було видно світловий спалах неймовірної потужности, який охопив увесь горизонт. Потім у небо піднялась страшна маса радіоактивного пилу, що витягнувся у велетенський „гриб", розтягнувся в усі боки і потім випав на прилеглі масиви.

Ми тоді не розуміли, в яку біду потрапили. Навіть пишалися тим, що були на Семипалатинському полігоні, закритому від широкого загалу, як кажуть, на сім замків. Лише пізніше зрозуміли, що потрапили під промені смерти.

Тільки через 45 років після довгої писанини я, нарешті, зміг добитися підтвердження того, що, проходячи військову службу, брав участь у випробуваннях ядерної зброї на Семипалатинському полігоні, одержавши з Центрального архіву Збройних Сил Російської Федерації відповідні довідки.

А в той час за участь у випробуваннях, як нагороду, отримав коротку відпустку додому.

Я про це пишу, щоб таке ніколи не повторилося. Нині в верхах точиться розмова про будівництво в Україні сховища для відпрацьованого ядерного палива. Між тим, у 1957 році в місті Киштима Челябінської области на ядерному могильнику сталася аварія, в результаті якої у повітря було викинуто стільки радіоактивних речовин, що, як вважають вчені, становить 50 Чорнобилів.

Ми, як і чорнобильці, маємо „букет" однакових хвороб. Нас теж кидали в самісіньке пекло. Залишаються соціяльно незахищеними громадяни України, які постраждали від ядерних випробувань на території колишнього СРСР, члени сімей військовиків, вояки строкової служби, що були пов'язані з ядерною зброєю, населення, яке проживало на радіоактивно забруднених територіях, працівники підприємств з виробництва ядерного палива, ті, хто складав ракети в заводських умовах.

Оскільки всі ці події проводились під ґрифом „секретно", немає конкретної статистики, скільки таких громадян є в Україні. У документах звільнених у запас воїнів жодних відміток про участь у атомному експерименті і ймовірність зумовлених цим захворювань не робилось.

У висліді випробувань радянська військова наука збагатилася цінним висновком: вцілілий після ядерного удару особовий склад впродовж п'яти годин ще здатний виконувати бойові завдання. Далі – смерть у стражданнях.

Віктор Гагін,
учасник ядерних випробувань на Семипалатинському полігоні
Буринь, Сумська область

Відкрито рахунки для парафії

В „Свободі" (ч. 34) був надрукований лист настоятеля Української католицької церкви свв. мучеників Бориса і Гліба о. Василя Боднара Шепетівці, Хмельницьля область, з проханням допомогти громаді у її розвитку, веденні недільної школи.

Адреса парафії: о. Василь Боднар, вул. Валі Котика, 170Б, Шепетівка, Хмельницька область, 30400 Ukraine. Тел.: (380-67) 311-1053.

В Українській кредитівці „Самопоміч" у Ворені, Мишиґен, відкрито два рахунки, на які можна надсилати для парафії пожертви, звільнені від податку (Tax No. EIN – за особистим проханням).

Чеки можна виписувати на: Aid to Seminarians in Ukraine/Eastern Churches, P. O. Box 162, Warren, MI 48090-0162 або на рахунки 15353-000 – Ukrainian Selfreliance Credit Union, 26791 Ryan Rd., Warren, MI 48091 чи 9059 – Ukrainian Future Credit Union, 26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091. Телефон контактної особи: (586) 756-6676.

Таня Петрина,
Ворен, Мишиґен

День Незалежности України відзначили закордонні громади

РОЧЕСТЕР, Ню-Йорк

Учасники свята в околиці Рочестеру, Ню-Йорк, (зліва): Роман Куціль, о. Роман Сидорович, Заслужений артист України Олег Чмир, сенатор Джеймс Алесі, о. Роман Малярчук, Семен Кобасовський, о. Ігор Креховецький.

22 серпня в залі міської ратуші Ірондеквойту, Ню-Йорк, відбувся святковий вечір з нагоди 19-ої річниці Незалежности України. Присутніх привітали ведучі Мирон Коваль і Ганя Бучерка. З промовою виступив голова Українсько-американських організацій Рочестеру Роман Куціль. Ветерани американської армії Ігор Гошовський та української армії Семен Кобасовський під звуки фанфар „За Україну" внесли прапори США та Україн.

Настоятелі Української автокефальної православної церкви св. Покрови о. протоієрей Ігор Креховецький і Української католицької церкви Богоявлення о. Роман Сидорович та о. Роман Малярчук з Української католицької церкви св. Йосафата провели молитву за Україну.

Українську громаду привітала представник міського управління Ірондеквойту Дебора Еслей, яка висловила сподівання, що українська громада буде і надалі активно співпрацювати з місцевою владою в округах свого поселення. Вона прочитала „Проклямацію Українського дня з нагоди 19-ої річниці Незалежности України".

Сенатор штату Ню-Йорк Джеймс Алесі у своєму зверненні до присутніх вказав на важливість України як члена міжнародних організацій безпеки і кооперації, фінансових інституцій і партнерства з НАТО. Він відзначив, що сучасний стан справ в Україні є перехідним етапом становлення демократії.

М. Коваль прочитав проклямацію Йосифа Мореллі – члена Асамблеї штату Ню-Йорк. Д-р Христина Гошовська, президент Рочестерської Української групи, у доповіді про сучасну Україну відзначила, що країна перейшла довгий шлях змагань до незалежности, а також згадала найяскравіші постаті борців за самостійність України.

Концертна програма розпочалася піснею „Ах, де ж той цвіт" у виконанні Тані Бегіні. Марійка Чепіль блискуче прочитала „Гимн американських українців" і есей „Мова як духовно-національний феномен". Далі виступили Анна Бучерка, Юля Павлюк, дівочий ансамбль в складі Олі Савки, Софійки Кремінської, Марійки Воробець під диригуванням Жанни Полянської-Вірло, який виконав пісні „Ой, у вишневому саду" та „Ой, у полі криниченька".

Вперше в Рочестері з концертною програмою виступив соліст Львівської опери, Заслужений артист України Олег Чмир. В його виконанні прозвучали українські пісні „Черемшина", „Україна", „Рідна мати моя", „Ніч яка місячна", „Мав я раз дівчиноньку", „Дивлюсь я на небо" та інші. До кожної пісні артист мав вступне слово, виступав з гумором і зачарував усіх сильним і гарним голосом.

Завершив свій виступ О. Чмир популярною піснею „Одна калина за вікном", якій радо підспівували всі присутні. Закінчився урочистий концерт подякою та молитвою „Боже Великий, Єдиний".

Роман Куціль

БІНҐЕМТОН, Ню-Йорк

З нагоди 19-ої річниці Незалежности України 24 серпня, о 10-ій годині ранку, парафіяни Української католицької церкви Пресвятого Серця Христового і Української православної церкви у святкових національних строях зібралися біля будинку міської ради в Бінґемтоні, Ню-Йорк, щоб урочисто відзначити свято.

Після молитви „Отче Наш" о. Зіновій Жарський з Української православної церкви відкрив свято і привітав присутніх.

Посадник міста Мет'ю Раян звернувся з вітальним словом до громадян.

Від імені парафіян Української католицької церкви Пресвятого Серця Христового виступив вівтарник Тарас Стець.

На закінчення, під звуки гимну України, відбулося традиційне піднесення синьо-жовтого прапора.

Ще довго громадяни не розходилися, обмінювалися привітаннями і думками про долю України, яка викликає тривогу при проросійському Президентові Вікторові Януковичеві.

Микола Валега

ГЕЙЗЕЛТОН, Пенсильванія

У вечірній програмі новин дня 24 серпня телевізійна станція „WYLN" у Гейзелтоні розповіла про День Незалежности України, показуючи відеофільм з фестивалю, що відбувся на українській оселі у Лігайтоні, Пенсильванія.

Ведуча програми Соня Шепгерд подала короткий огляд історії і культури України і провела розмову з проф. Леонідом Рудницьким, президентом Світової ради Наукового Товариства ім. Шевченка.

Л. Рудницький звернув особливу увагу на демократичний процес в Україні, підкреслив важливість цього процесу та Помаранчевої революції для України й світу, гостро засудив тоталітарну систему колишнього Радянського Союзу.

Л. Рудницький висловив побоювання щодо проросійської політики Президента Віктора Януковича і сучасного уряду України.

Ірена Євиньш

Соня Шепгерд і Леонід Рудницький під час телепрограми в Гейзелтоні, Пенсильванія. *Фото: Ірена Євиньш*

ГАНТЕР, Ню-Йорк

22 серпня після Служби Божої в церкві св. Івана Хрестителя, присвяченої всім борцям за Україну і її народ, у „Ґражді" відбувся святковий концерт до 19-ої річниці Незалежности України.

Після урочистого виконання національного гимну „Ще не вмерла Україна" ведуча програми Слава Ткачук виголосила промову про стан України, досягнутий за 19 років незалежности. Вона зазначила. що українці в діяспорі зберігають своє національне ім'я, люблять і шанують релігійні й національні традиції, зокрема чудову українську пісню.

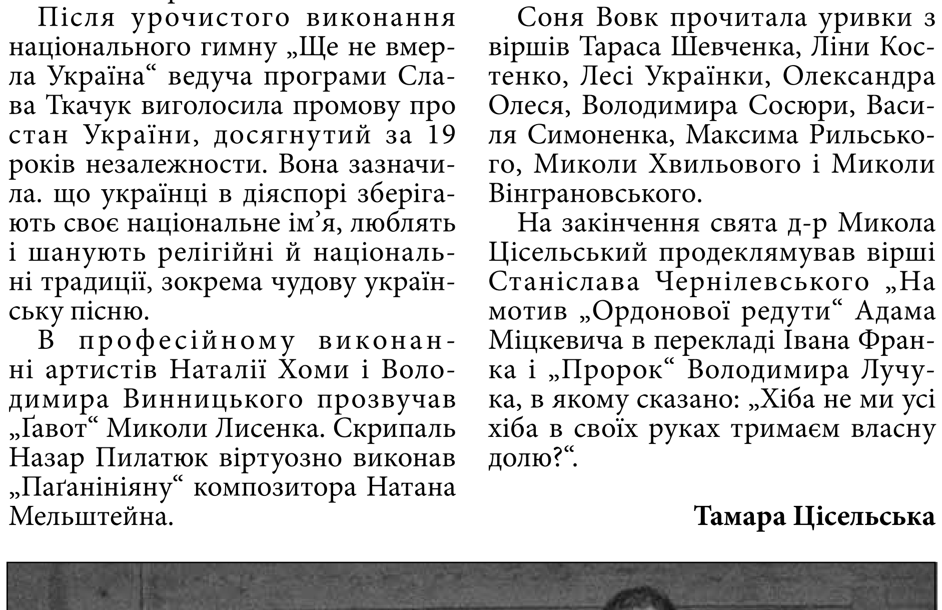
В професійному виконанні артистів Наталії Хоми і Володимира Винницького прозвучав „Ґавот" Миколи Лисенка. Скрипаль Назар Пилатюк віртуозно виконав „Паґанініяну" композитора Натана Мельштейна.

Приємно зворушила присутніх оперна співачка Анна Бачинська, яка виконала пісні „Моя Україно" Володимира Костецького і народну пісню „Дощик" в обробці М. Лисенка.

Соня Вовк прочитала уривки з віршів Тараса Шевченка, Ліни Костенко, Лесі Українки, Олександра Олеся, Володимира Сосюри, Василя Симоненка, Максима Рильського, Миколи Хвильового і Миколи Вінграновського.

На закінчення свята д-р Микола Цісельський продеклямував вірші Станіслава Чернілевського „На мотив „Ордонової редути" Адама Міцкевича в перекладі Івана Франка і „Пророк" Володимира Лучука, в якому сказано: „Хіба не ми усі хіба в своїх руках тримаєм власну долю?".

Тамара Цісельська

Учасники свята в Гантері, Ню-Йорк, (перший ряд зліва): Соня Вовк, Слава Ткачук, Володимир Винницький, Микола Цісельський, (другий ряд): Наталя Хома, Анна Бачинська, Назар Пилатюк.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Візита президента СКУ Євгена Чолія до Варшави

Біля пам'ятника Тарасові Шевченкові у Варшаві (зліва): Андрій Сибіга, Євген Чолій, Мирослав Купич.

ВАРШАВА. – У рамках річних загальних зборів Світового Конґресу Українців (СКУ) президент Євген Чолій 20 серпня відвідав Варшаву і побував в Українській греко-католицькій парафії Успення Пресвятої Богородиці і Священомученика Йосафата, де оглянув церкву, бібліотеку і церковну залю та під час бесіди з о. Петром Кушкою порушив різні аспекти релігійного і громадського життя українців Варшави.

У цей же день, у приміщенні Посольства України в Польщі, Є. Чолій мав зустріч з радникомпослаником Андрієм Сибігою, першим секретарем посольства Остапом Лук'янчуком та секретарем управи Об'єднання українців Польщі (ОУП) Мирославом Купичем. Було обговорено ряд важливих питань щодо нинішньої ситуації в Україні, українсько-польських взаємин, місцевого українського громадського життя та щодо повернення Народного дому ОУП.

Є. Чолій побував біля пам'ятника Тарасові Шевченкові, відвідав редакцію українського тижневика „Наше слово", де мав бесіду з головним редактором Ярославом Присташем.

21 серпня президент СКУ відвідав православний цвинтар у Варшаві, де поставив свічки перед монументами жертвам Голодомору, воїнам Української Народної Республіки та перед могилою Мирона Кертичака, колишнього голови Об'єднання українців Польщі.

СКУ

Президент СКУ Євген Чолій у Варшаві біля пам'ятника жертвам Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Річні загальні...

(Закінчення зі стор. 1)

ковича відповіді на представлені в меморандумі питання, що СКУ і далі реаґуватиме на всі зазіхання на територію України та стежитиме за всіма заявами про порушення людських та національних прав, а також співпрацюватиме з різними неурядовими організаціями та націонал-демократичними силами, щоб захистити незалежність України та її демократичні надбання.

Відбулася презентація нового веб-сайту СКУ та був представлений проєкт фотовиставки Руслана Теліпського „Монументальна Шевченкіяна".

У цей же день делеґація СКУ поклала вінки до пам'ятних знаків воїнам Української Галицької Армії та Української Повстанської Армії на військовому цвинтарі в селі Пікуличі.

23 серпня відбулися два круглі столи. На першому з них „Координація діяльности між СКУ і його складовими організаціями" говорилось про необхідність зміцнення взаємозв'язку між СКУ та його членами, зокрема під час проведення акції міжнародного маштабу „Свічка моління", яку СКУ розпочав у червні цього року, щорічного відзначення Міжнародного дня прав людини (10 грудня) та Міжнародного дня рідної мови (21 лютого). Обговорювалось також питання про створення з ініціятиви СКУ реєстру українських національних пам'яток, які знаходяться в різних країнах світу та про відкриття в Києві відділу канцелярії СКУ.

Під час круглого столу „Сучасний стан української громади в Польщі" П. Тима ознайомив учасників зборів з діяльністю організації і подякував СКУ за співпрацю у підготуванні подання до Европейського суду в Страсбурзі щодо акції „Вісла" та повернення ОУП Народного дому.

Були також представлені усні і письмові звіти складових організацій СКУ з 17 країн світу – Австралії, Америки, Арґентини, Великобританії, Вірменії, Греції, Естонії, Еспанії, Канади, Німеччини, Польщі, Росії, Румунії, Словацької Республіки, Угорщини, Хорватії та Чеської Республіки.

Делеґати ознайомились з проєктом представлення діяльности СКУ та українських громад діяспори в мережі українського телебачення, про що поінформував Богдан Музичка.

Є. Чолій, П. Тима і М. Туцька мали зустріч у міській раді з Р. Хомою. Президент СКУ порушив питання про відзначення в 2011 році 100-ліття Української школи ім. Маркіяна Шашкевича та повернення перемиським вулицям назв Тараса Шевченка, М. Шашкевича і Уляни Кравченко.

Президент Перемишля заявив, що міська влада у зв'язку з ювілеєм школи має наміри допомогти з фондами на її ремонт, та що іменами відомих українців будуть названі нові вулиці Перемишля.

Світовий Конґрес Українців

На військовому цвинтарі в Пікуличах (на передньому пляні): Ярослава Гортяні, Марія Шкамбара, Марія Туцька, Стефан Романів, Євген Чолій та Петро Тима.

Загонові „Червона Калина“ – 85 літ

В 2010 році припадає 85 років від заснування 2-го старшопластунського куреня в Галичині – загону „Червона калина“. Вславився цей загін не тільки пластовою і громадською працею, але і кривавим шляхом, на якому 21 його член віддав своє життя на вівтар батьківщини, не зрадивши пластової присяги.

Володимир Воловодюк

Початок серпня 1925 року...

У підніжжі Довбушевих скель в Бубнищі відбувається перша частина другої обласної пластової зустрічі з нагоди 10-ліття бою на Маківці. Прибули на цю зустріч пластуни з цілої Галичини. Тут було проголошено вислід тогорічних міжкурінних змагань за пластову поставу. Переможцем вийшов 5-ий курінь ім. князя Ярослава Осьмомисла зі Стрия. На цій зустрічі скавтмайстер Іван Чмола заохотив учасників утворювати старшопластунські з’єднання.

Після закінчення першої частини зустрічі учасники подались маршем на гору Маківку, щоб взяти участь у всенародній маніфестації на воєнному кладовищі Українських Січових Стрільців.

Повернувшись додому, найстарший гурток „Пугачі“, з вищезгаданого куреня, кількістю 15 членів, вирішив заснувати в Стрию курінь Уладу Старших Пластунів (УСП). Восени того року вони звернулися до Верховної Пластової Команди (ВПК) з проханням затвердити курінь і призначити йому порядкове число. ВПК затвердила курінь у грудні 1925 року з порядковим числом 2.

Курінь названо ім. полк. Івана Богуна, з внутрішнім устроєм, базованим на козацьких і стрілецьких традиціях. Ця назва залишалась до 1928 року, коли на другій курінній раді 21 жовтня, на пропозицію Степана Охримовича змінено назву на – Загін „Червона Калина“.

Кожного року, з закінченням матури, до загону прибували нові члени, так що до розв’язання Пласту в 1930 році загін нараховував 64 члени.

Почавши з 1926 року, значна частина членів почала виїжджати на вищі студії. Так створились три осередки загону – в Стрию, Львові і Кракові. Члени цих осередків під час навчального року вели активну працю в Пласті і громаді. Стрий також був центром вакаційної активности загону. Варто згадати тритижневий мандрівний табір по Ґорґанах і Бескиді в 1929 році і перший одномісячний табір загону та одночасно перший постійний пластовий табір УСП в 1930 році біля села Крушельниці.

Закінчився цей табір традиційним маршем на Маківку та відправами на гробах поляглих вояків УСС. Тут учасники табору довідались про напад членів ОУН на пошту в місті Бібрка і смерть пластуна Григорія Пісецького. Вирішено таємно посвятити прапор загону, який вже був виготовлений. Посвячення довершив о. мітрат Йосиф Сліпий на Маківці. Після посвячення всі члени загону склали присягу на прапорі, на якому були вигаптувані слова „Не принесемо сорому українській землі“.

Крім літніх таборів, загін плекав лещетарство і влаштовував у Славську зимові табори. Також під час року члени загону плекали спорт, зокрема легку атлетику, і брали участь у всіх спортивних змаганнях у Львові і в Стрию. Мав загін також першорядну відбиванкову дружину.

Після заборони Пласту польською владою загін ще діяв підпільно до 1932 року. В тому році відбулася остання Генеральна Рада, на якій вирішено припинити пластову працю. Так закінчився перший етап існування загону „Червона калина“.

Воєнна хуртовина поділила членів загону на дві частини – на тих, що після закінчення Другої світової війни опинилися у таборах біженців в Австрії і Німеччини, і тих, що залишились на рідних землях. Члени загону, які перебували в таборах біженців, різними шляхами відшукували своїх членів і в рамках першого з’їзду Краєвої Пластової Старшини (КПС), 20 жовтня 1946 року на першу зустріч прибуло 16 членів загону і три кандидати. Вирішено відновити діяльність загону. З огляду на те, що всі були вже сеньйорського віку, загін зареєстровано як 5-ий курінь УПС.

Цей переходовий час, який тривав від 1946-го до 1950 року, можна назвати другим етапом існування загону. В цьому часі відбулося три Генеральні Ради, на яких багато уваги було присвячено устроєві загону, виготовленню і посвяченню клейнодів і мандрівкам в Альпи.

Невдовзі після 3-ої Генеральної Ради 15-16 квітня 1949 року в Цуфенгавзі почалося переселення за океан. Найбільше членів загону еміґрували до США. Так закінчився другий етап існування загону „Червона Калина“.

Прибувши до США, вибраний на останній Генеральній Раді отаман загону Ярослав Падох скликав перші сходини в Ню-Йорку в листопаді 1949 року, з участю восьми членів. Ці сходини були присвячені проблемам відновлення зв’язків і відмолодження загону.

У вересні 1951 року в Ґрімзбі, Канада, відбулася Генеральна Рада загону, на яку прибуло 24 члени і п’ять старших пластунів з новоствореного куреня УСП, який бажав об’єднатися з 5-им сеньйорським куренем на засадах рівноправности. Рада затвердила ці умови, і старшопластунський курінь, який згодом був зареєстрований КПС і дістав число 23, разом з 5-им сеньйорським створили на терені США загін „Червона Калина“.

Під час Ради відсвятковано, на один рік пізніше, срібний ювілей загону, який припав на 1950 рік.

Повернувшись з Генеральної Ради в Ґрімзбі, члени загону активно включились у вир пластової праці – сеньйори займали пости станичних, кошових, зв’язкових, голів КПС і осередків праці УПС, допомагали у виданні пластової преси. Члени старшопластунського куреня працювали з новацтвом і юнацтвом.

1962 рік є пропам’ятним в історії загону. Саме влітку цього року на пластовій оселі „Вовча Тропа“ відбулась ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч з нагоди 50-ліття Пласту. В рамках цієї зустрічі відбулось посвячення нового прапору загону (перший прапор залишено на рідній землі). Акт посвячення доконав Владика Кир Йосиф Шмондюк.

18 і 19 вересня 1976 року відбулося святкування 50-ліття загону „Червона Калина“ в Гантері, Ню-Йорк. Привіт 1980-их років приніс відлигу в Україні. Почав відроджуватися і Пласт.

Влітку 1990 року тодішній голова КПС в Україні Олег Покальчук, перебуваючи в США, виявив бажання вступити до загону. Наступні зустрічі з ним та іншими кандидатами до загону в Україні принесли перший плід. Створилися паланки в Стрию, Луцьку, Рівному і Львові. Вони спільними силами підготовили і провели на Волині, вліт-

(Закінчення на стор. 11)

Учасники Генеральної Ради загону „Червоної Калини“ в Гантері, Ню-Йорк, 1991 рік.

Члени загону „Червона Калина“ з США й України на горі Маківці, серпень 2000 рік.

Буде відзначено ювілей Апостольського Екзархату

ПАРИЖ. – Папа Іван XXIII встановив три екзархати для українців у Західній Европі – в Німеччині, Франції і Англії. Апостольський Екзархат для Франції був створений 22 липня 1960 року. Отож цього року буде відзначено 50-річчя цієї події. Головні урочистості відбудуться 2 і 3 жовтня.

За тиждень перед ними, 26 вересня, в соборі св. Володимира Великого у Парижі відбудеться мистецька виставка народної християнської культури. Від 28 вересня до 1 жовтня, щовечора, відбуватиметься ювілейна місія під проводом Владики Гліба Лончини з Лондону, як безпосереднє духовне підготування до свята.

2 жовтня в міській залі Парижу (VI) вібудеться концерт катедрального хору св. Володимира Великого, а після цього – гостина для вірних та гостей, учасників святкувань. 3 жовтня буде відслужена Літургія в катедральному храмі.

Українці почали приїздити до Франції в пошуках заробітку вже на початку XX ст. Процес еміграції продовжувався між двома світовими війнами. Число українців й Франції зросло до такої міри, що у 1937 році Митрополит Андрей Шептицький, в порозумінні з Конґреґацією для Східніх Церков, встановив офіційний стан громади під назвою „Місія Української Греко-Католицької Церкви у Франції". Митрополит призначив о. митрата Якова Перідона настоятелем цієї церковної громади. Це був голяндець, який душею пристав до українського народу і віддано служив церкві у Франції до 1952 року.

Друга світова війна змусила багатьох українців втікати до Західної Европи. У 1942 році вдалося о. Я. Перідонові здобути для української церковної громади церкву, якою вона досі користається.

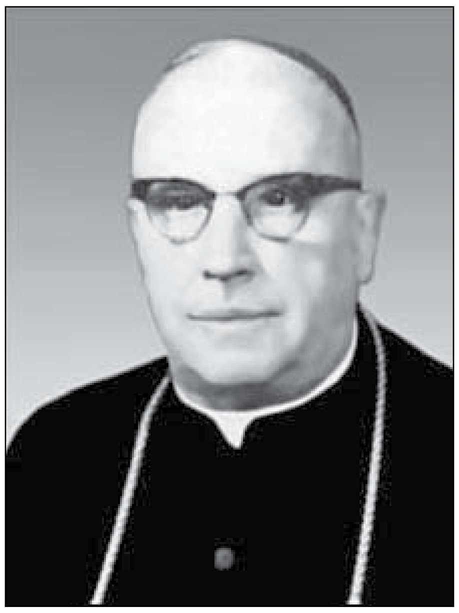
Єпископ-помічник Митрополита А. Шептицького Іван Бучко не міг повернутися в Україну і залишився у Римі. 1946 року його призначили апостольським візитатором у Західній Европі. Допомагали йому декілька генеральних вікаріїв.

І. Бучко роздобув фонди на придбання студентського дому в Лювені, дому для науковців у Сарселі та замку у Люрі, біля Орлеану, на малу семінарію для виховання майбутніх священиків. У цих його подвигах допомагав йому канцлер і секретар о. Мирослав Марусин, який пізніше перебрав уряд апостольського візитатора.

Коли Папою став Іван XXIII, І. Бучко почав клопотатися про надання Українській Церкві в країнах Західної Европи сталого канонічного статусу в формі екзархатів. Ці заходи щасливо завершилися.

Першим екзархом для Франції був Володимир Маланчук, протоігумен отців-редемптористів у Канаді. Він був хіротонізований на Єпископа у Вініпезі 19 лютого 1961 року і виконував обов'язки екзарха до 1983 року. Коли перейшов на емеритуру, повернувся до монастиря в Канаді, де й помер 29 вересня 1990 року.

В. Маланчук брав активну участь у другому Ватиканському соборі. Кардинал Йосиф Сліпий запрошував його давати курси в університеті св. Папи Климентія у Римі.

Іван Бучко, Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви (1891-1974).

Пізніше до екзархату Франції були долучені Бельгія, Голяндія, Люксембурґ та Швайцарія.

У 1989 році Українська Греко-Католицька Церква (УГКЦ) вийшла з підпілля і тепер переживає динамічне духовне відродження. Кожного року висвячуються нові єпископи та постають нові церковні структури.

В останні роки усе більше українців стало виїжджати на заробітки. Завдяки створенню екзархатів у Західній Европі вони знаходять духовний притулок. У єдиній духовній родині вони відзначатимуть 50-ліття Апостольського Екзархату.

Єпископ Михаїл Гринчишин,
Апостольський екзарх у Франції

Загонові...

(Закінчення зі стор. 10)

ку 1991 року три пластові табори – „Повстанські ночі", „Спортивно-вишкільний табір" (СВТ) і мандрівний табір „Заграва". Відбулись ці табори в історичний момент, коли вирішувалося питання – бути чи не бути незалежній Україні.

По трьох роках табори „Повстанські ночі" припинилися. Натомість табори „СВТ" і „Заграва" продовжуються донині. До 2009 року відбулося 17 таборів „СВТ" і 19 таборів „Заграва". Двотижневі табори „Заграва" відбувалися на Волині. Їхньою головною метою є віднайдення і впорядкування могил поляглих воїнів УПА і вивчення історії Пласту Волині і Полісся. Крім вищезгаданих таборів, загін „Червона Калина" щорічно влаштовує спортивні змаги копаного м'яча для юнацтва і старшого пластунства.

Незабутньою подією загону було святкування в 2000 році 75-ліття його існування. На це святкування з'їхалися до Стрия члени загону з України, а також прибуло 17 членів зі США. Разом подались на гору Маківку, щоб поклонитися тіням вояків УСС, які віддали своє життя в боротьбі з ворогом України. Отець Ігор Ґілецький відслужив Панахиду за душі померлих членів загону.

Відтак 17 членів коша України склали присягу на прапор, яку закінчили словами: „...Не принесемо сорому українській землі. Так мені Всемогучий Боже допоможи".

Так „Червона Калина" повернулась туди, де її коріння, до рідних Карпат, щоб продовжувати мандрівки рідними плаями.

Пластові табори „Пташат" відбулися на Союзівці

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – Пластовий курінь „Перші стежі" кожного року проводить табори „Пташат" на Союзівці. Цього року на першому тижні, від 27 червня до 4 липня, було 34 учасники; на другому тижні, від 4 до 11 липня, – 51 учасник.

Табори щорічно організовує та опікується ними Неоніла Сохан, головний адміністратор – Ореста Фединяк. Під час другого таборування допомагала також Софія Геврик. Команданткою першого табору була Арета Гладка-Когут, другого табору – Ксеня Кизик-Салевич.

Табір „Пташат" у першому тижні – від 27 червня до 4 липня. Фото: Андрій Войтович

„Пташата" першого тижня таборування.
Фото: Аня-Тершаковець-Томко

Заняття з „Пташатами" першої зміни.
Фото: Андрій Войтович

„Пташата" другої зміни вшановують державні прапори.
Фото: Петро Бокало

До „Пташат" першої зміни прийшов Місьо з Союзівки.
Фото: Аня Тершаковець-Томко

У таборі „Пташат" другого тижня – від 4 до 11 липня. Фото: Петро Бокало

На берегах зачарованої Десни, в селі Олександра Довженка

З часу навчання в школі ім. Олександра Довженка я запам'ятав, як діти селища Сосниці на Чернігівщині чекали на 10 вересня. В цей день відзначали день народження О. Довженка і його вдова Юлія Солнцева пригощала учнів: кожна кляса отримувала торт.

Ми пишалися тим, що навчаємося в школі, якій присвоєно ім'я такої відомої людини, уродженця Сосниці. 10 вересня до селища приїздило багато акторів, письменників та інших шанувальників творчости кіномистця, щоб вклонитися пам'яті великого кінорежисера і письменника.

Власне народився О. Довженко 10 вересня 1894 року на хуторі В'юнище, який став тепер частиною селища. Неписьменні його батьки, селяни козацького стану, не мали великих статків: землі у них було досить, але неродючої. Дітей мали 14, але вони швидко помирали, тому у згадках О. Довженка про дитинство завжди поставали „плач і похорон“.

Хлопець любив мальовничу Десну, духм'яні сіножаті. Вчився він у Сосницькій початковій школі, був відмінником, хоча вважав, що „вчителі самі щось зовсім не розуміють, і тому їм здається, що я відмінник“.

О. Довженко зростав мрійливим. З рідного села він виїхав у 1911 році до Глухівського учительського інституту, до якого мав право скласти іспити, а також отримати стипендію. В інституті він вперше ознайомився з українськими книжками, які учні читали потай від педагогів. Сам О. Довженко пізніше згадував: „Заборонено було в нашому середовищі розмовляти українською мовою. З нас готували учителів — обрусителів краю“.

Бронзовий Сашко Довженко в Сосниці.

В батьківській хаті Олександра Довженка.

У 1918-1919 роках О. Довженко воював проти більшовиків в Армії Української Народної Республіки, брав участь в бою проти більшовиків в київському „Арсеналі“. Він був вояком 3-го Сердюцького полку, ходив в сивій шапці з шликом.

Життя О. Довженка у поневоленій Україні було важким, повним переслідувань. Усім органам цензури було надіслано директиву „не публікувати в цивільній і військовій пресі твори О. Довженка без особливого на те дозволу в кожному окремому випадку“. Останні роки життя О. Довженко перебував ніби у „вавилонському полоні“, в Москві, під контролею режиму. У Москві його й поховали.

Відтоді минуло багато часу, сталися зміни в селі О. Довженка. Якщо раніше на головну площу не дозволялось в'їжджати автом, то тепер тут гомонить великий базар з великим вибором всякого товару, і їздять, кому заманеться.

Музеєві О. Довженка, створеному в 1957-1959 роках, фондів на утримнаня виділяється обмаль. Не часті екскурсії. Працівники музею трудяться на особистому ентузіязмі. Усе ж сосничани пишаються своїм земляком – автором відомих усьому світові фільмів.

Збережена батьківська садиба, що включає в хату під солом'яною стріхою, клуню, погребню, колодязь із журавлем, ворота з дашком-вістрячком та отворами, в яких селилися голуби. За ворота ніби вийшов 16-річний босоногий Сашко Довженко та так і застиг у бронзі, вдивляючись у далечінь.

* * *

У мене запитують, чи не на честь О. Довженка дали мені його ім'я? Не можу про це запитати: всі рідні, на жаль, померли вже. Та запам'ятався такий випадок. Знімали фільму „Зачарована Десна“ біля села Масалаївки. Там тече річка Убідь. Її перегородили – і вода затопила навколишні луки.

Привела мене мама на місце фільмування: довкола стояли українські хати-мазанки. Штучні. Навколо них – вода. Все нагадувало розлив Десни весною. Все було як в українському селі – тини з лози, перелази, дахи з соломи. Мама чомусь хотіла, щоб я потрапив на знімальний майданчик. Казала, що в мене очі, як в О. Довженка.

Можливо, це в дальшому вирішило мою долю – ще в школі я вирішив стати кінооператором. Фондів для навчання не було, і я все пройшов сам на практиці. Сам навчився і навчав багатьох інших. Брав участь у фільмуванні багатьох кінокартин.

Олександер Костирко

За роки не змінилося місце дитинства Олександра Довженка.

Зачарована Десна. Фото: Олександер Костирко

Річка Убідь теж протікає біля Сосниці.

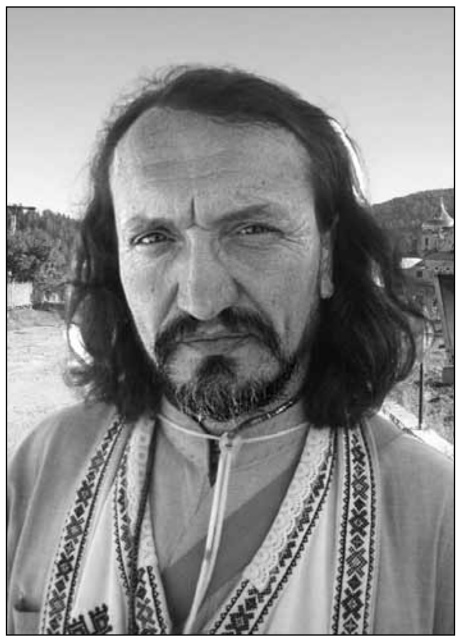
На сосницькому базарі.

With a checking account and online banking
paying bills has never been easier!
. No checks to write
. No envelopes to lick
. No stamps to stick...
Just a click!
Sign up for e-statements too!
www.selfrelianceny.org
SELF RELIANCE NEW YORK

На прощу до Матері Божої

Гуцули ідуть до Матері Божої. Фото: Олександер Вівчарик

Провідник прочан о. Іван Рибарук.

Оксана Зеленчук-Рибарук складала у дорозі вірші.

БРУСТУРИ, Івано-Франківська область. – 23 серпня на дзвіниці Вознесенської церкви задзвеніли дзвони. До каплички в центрі села саме наблизилася процесія людей, які несли хрест і патериці. Вони помолилися і пішли обідати до поважного ґазди Миколи Петрова. Обід був уже не першою офірою його і дружини Марії прочанам.

Уже 12-ий раз віруючих з Криворівні на прощу до Зарваниці вів о. Іван Рибарук. Через крутий перевал прийшли близько 200 горян, щоб помолитися перед чудотворною іконою Божої Матері. Ще 1867 року заходами пароха о. Порфирія Мандичевського святиню урочисто короновано, а старанням кардинала Івана Сімеоді папа Пій IX надав Зарваниці відпустового значення. Відтоді тисячі прочан відвідують святе місце.

Цього разу прощу організувала Коломийсько-Чернівецька єпархія Української Греко-Католицької Церкви і її Зарваницький деканат.

„Моя дружина їде на прощу уп'яте, – розповів М. Петрів. – А в селі Уторопи живе чоловік, який ходив до Зарваниці 54 рази. Зараз усе робиться урочисто і відкрито. Навіть сільський голова Марія Матійчук ходила до святого місця, і її онука. А не так давно ходили лише уночі".

„12 років тому перші прочани пішли з Верховинського району до Зарваниці, – згадує о. І. Рибарук. – Ходили через Косів. А це вже вчетверте йдемо через Шепіт, Брустури. Тут серце Гуцульщини, рідні для нас, близькі по духу місця. І люди чудові. Дорога непроста, важка, але гуцули допомагають нам теплом своїх сердець". Після обіду процесія рушила далі, в бік Коломиї.

Ішов у процесії наддніпрянець Валерій Сніжко. Він народився у Жаботині, на Черкащині, працює в Києві керівником відділу природи та психології етносу Національного інституту українознавства.

Знайшов спільну мову з гуцулами і Олександер Шевченко – журналіст з Харкова, Він щороку приїздить з молитовною групою „За єдність українських християн".

Дорогою складає вірші Оксана Зеленчук-Рибарук – теж журналістка, яка працює в музеї Михайла Грушевського у Криворівні, видає єпархіяльний журнал „Лоза виноградна", видала дві збірки власних віршів „Очікування" і „Вірші для ангела".

До Матері Божої йшли 72-річна Параска Боднарук з Криворівні, студентки Чернівецького університету, школярі, домогосподарки, греко-католики і православні. І всі подавали один одному руку допомоги, у всіх світилися обличчя вірою і любов'ю.

Олександер Вівчарик

Свято рівненських обжинок

Гостей на обжинках зустрічали хлібом-сіллю.

Козацько-побутову сценку розіграли аматори сцени з Дубна Андрій Федорчук, Наталя Стребчук та Оксана Осипчук.

МЛИНІВ, Рівненська область. – Цьогорічні обласні обжинки відбулися 29 серпня в селищі Млинів. Адже цей район на живах досяг найвищої в області врожайности зернових – по 38 центнерів з гектара.

На святі діяла виставка, на якій були добірні снопи, короваї із збіжжя нового урожаю, мед просто з вулика, перепелині яйця, дивовижні гарбузи, копчені в'юни, а також пісні і танці, кінні вправи вершників, виступ військової оркестри.

Євген Цимбалюк

Гарбузи вродили по 50 кілограмів.

Викладач Млинівського державного технікуму ветеринарної медицини Арсен Губиш частує гостей бджолиним пилком.

Новини з Національного університету „Острозька академія“

Урочиста церемонія посвяти першокурсників

ОСТРОГ, Рівненська область. – 31 серпня у Національному університеті „Острозька академія“ відбулась урочиста церемонія посвяти першокурсників. У театральному дійстві взяли участь відомі історичні персонажі – князь Василь-Костянтин Острозький – засновник академії, Гальшка Острозька – фундаторка цього культурно-освітнього осередку, першодрукар Іван Федоров, діяльність якого була тісно переплетена з Острозькою академією.

На святі також були присутні почесні гості – академік Острозького академічного братства, директор Інституту літератури ім. Тараса Шевченка Микола Жулинський, голова Комітету з Національної премії України ім. Тараса Шевченка поет Борис Олійник, лавреат Шевченківської премії письменник Дмитро Стус, представники реґіональної влади.

Приємною несподіванкою стала візита віце-прем'єр-міністра України Віктора Тихонова, який у вітальному слові наголосив, що до визначних явищ української історії належить відкриття Острозької академії, яка водночас є найстарішим та наймолодшим вищим навчальним закладом України.

За участі гостей відбулося відкриття рекреацій, що з'єднують навчальні корпуси академії та пресцентру, обладнаного за останнім словом сучасних технологій. Було відслужено подячний молебень у студентсько-викладацькому храмі Преподобного Федора Острозького.

Увічнити історію в мистецтві

Поринути у світ мистецтва та відкрити для себе Рівненський край у живопису можна, відвідавши виставку, яка діятиме в Острозькій академії до кінця вересня. Відкриття виставки відбулося у підземній картинній галереї університету за прогамою IV міжнародного пленеру „Історичні та природні перлини Рівненщини“, що відбувся в Острозі 6-19 серпня.

У заході взяли участь художники з Житомира, Вінниці, Львова, Луцька, Рівного, а також з Польщі. Творчі праці, виконані під час пленеру, переважно стосувалися історії Острога, Острозької академії та діяльності князів Острозьких.

За словами голови Рівненської обласної організації Національної спілки художників України Тетяни Лукашевич, метою пленеру був це обмін досвідом та формування нових мистецьких напрямків живопису. Кожний з художників залишив два твори у фонді пленеру, які згодом будуть подаровані організаторам цього творчого заходу – обласній владі, міській владі Острога та Острозькій академії.

На відкритті виставки були присутні ректор академії Ігор Пасічник, проректор з навчально-виховної та наукової роботи Петро Кралюк, викладачі й працівники університету, мешканці Острога.

Учасникам пленеру І. Пасічник подарував історичний роман Петра Кралюка „Реліквія“, виданий в академії.

Виставка живопису пізніше діятиме у залі Рівненської обласної організації Національної спілки художників України, а учасники пленеру продовжать своє творче спілкування у Польщі.

Олексій Костюченко

Рекреації між навчальними корпусами відкривають (зліва): віце-прем'єр-міністер України Віктор Тихонов, голова обласної адміністрації Василь Берташ, ректор Острозької академії Ігор Пасічник. Фото: Ярослав Мізерний

Першокурсники виголошують обіцянку спудея Острозької академії. Фото: Ярослав Мізерний

Відвідувачі виставки у підземній картинній ґалерії Острозької академії. Фото: Оксана Кузьменко

Готуючись до Евро-2012

2 вересня ректор Ігор Пасічник та начальник Головного управління Міністерства внутрішніх справ в Рівненській області, генерал-майор міліції Олег Сало підписали договір про співпрацю. У документі йдеться про те, що Острозька академія надаватиме послуги працівникам управління з вивчання курсу англійської мови для працівників правоохоронних органів.

Зі свого боку правоохоронці повинні створити базу для проходження навчальної практики студентами правничого факультету академії, а також співпрацювати з університетом у сфері розвитку його криміналістичної лябораторії та студентського загону охорони громадського порядку „Правопорядок“.

Навчання двох академічних груп працівників управління триватиме протягом 2010-2011 навчального року. У жовтні Острозька академія відчинить двері перед групою працівників правоохоронних органів для надання кваліфікованого підготування з питань чужоземних мов та етики щодо обслуговування Чемпіонату Европи з футболу 2012 року. Така ініціятива є економічно вигідною для держави, оскільки дозволяє заощадити кошти, що плянувалося виділити на забезпечення міліціянтів перекладачами. О. Сало зазначив, що за лави сідати ніколи не пізно, особливо напередодні чемпіонату з футболу.

Знаковою подією для Острозької академії стали цінні подарунки від О. Сала – повне видання церковнослов'янською мовою Нового заповіту 1765 року, передане міністром внутрішніх справ України Анатолієм Могильовим, яке поповнить академічну колекцію стародруків, шестикнижжя проректора католицького університету Мирослава Мариновича від колегії Рівненської міліції та тритомник Валерія Войтовича „Антологія українського міфу“.

Ректор академії І. Пасічник у свою чергу вручив гостю Острозьку Біблію у перекладі Рафаїла Турконяка та монету із символікою Острозької академії, яка у Берліні отримала перше місце за нумізматичний дизайн.

Ліна Тимощук

Ректор Острозької академії Ігор Пасічник з працівниками Головного управління Міністерства внутрішніх справ у Рівненській області. Фото: Ярослав Мізерний

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Вересень 2010 року, ч. 121

Видано другий том книги В. Гришка „Карби часу“

У Видавництві „Смолоскип“ вийшов друком коштом Фундації ім. Івана Багряного другий том (525 стор.) книги Василя Гришка „Карби часу“, який містить історію, літературу, політику та публіцистику. Том перший містить статті, написані в 1946-1952 роках.

В. Гришко, перебуваючи в 1945-1949 роках в Німеччині, активно працював у розбудові преси Антибільшовицького бльоку народів (АБН), в газеті „Українська трибуна“, як член Політради Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів (ЗЧ ОУН), а потім перейшов до Української Революційно-Демократичної Партії (УРДП), яку очолював І. Багряний, і працював у цій партії та газеті „Українські вісті“, ставши провідним публіцистом того середовища.

Приїхавши до США, В. Гришко був одним з провідних творців Демократичного Об’єднання Бувших Репресованих Українців Совєтами (ДОБРУС), головним редактором газети „Український Прометей“, що виходила в Дітройті, був головою УРДП та коментатором Радіо „Свобода“ в Мюнхені та Ню-Йорку. Нижче містимо статтю Сергія Козака під назвою „Передмова до другого тому книги“, який упорядкував цей том та написав передмову. Книгу „Карби часу“, другий том, можна придбати за 25 дол., прислався чек на адресу Фундації.

Іван Багряний

Перепілка в житі – радість.
В пшеницях волошки – смуток.
Ворон з ріль – печаль.
Гей ти, коню, вибий іскру!
Вибий іскру! Кинь утому!
На звороті крутому
Нам не личить жаль.
Погоріла синь – на грози.
Посмутніла даль – на сльози.
Миготить – на кров.
Друже, друже!
Геть з журбою!
Народились ми для бою.
Нам іти разом з тобою
Прирекла любов.

Передмова до другого тому книги

Початок мого спілкування з Василем Гришком припадає на ранні 1990-ті роки, коли я, після проголошення Україною незалежности, з ініціятиви Фундації ім. Івана Багряного приїхав до США редаґувати газету „Українські вісті“. А що це було видання, з яким тісно пов’язано творчу долю В. Гришка, то я, звісно, не міг не „зачепитися“ за ім’я цього талановитого прозаїка, науковця, поета, але, насамперед, – блискучого публіциста.

Це другий том праць відомого публіциста й дослідника. Перший вийшов друком завдяки Фундації ім. І. Багряного у видавництві „Смолоскип“ ще 1999 року. Варто зазначити, що автор волів сам упорядкувати і підготувати до друку наступний том своїх праць, але стан здоров’я завадив йому зробити це самотужки. Отож майже десятиліття, попри готовність Фундації ім. І. Багряного спонзорувати видання, другий том залишався невпорядкованим і невиданим. І тільки завдяки наполегливості дружини В. Гришка – Галини, завдяки її відчайдушним організаційним зусиллям, цю працю було завершено. На жаль, сам В. Гришко, який не один рік змагався з важкою хворобою, 12 жовтня 2008 року відійшов у вічність. Утім, залишилися його книжки, видані в різних країнах світу, залишилась в анналах науки дисертація доктора філософії В. Гришка, залишилися глибокі дослідження і статті – зразки блискучої публіцистики.

До другого тому ввійшли праці, написані автором упродовж 1950-1980-их років. Усі вони друкувалися в газетах чи видавалися окремими брошурами на Заході, але в Україні (за винятком кількох, уміщених у збірнику „Наша боротьба та наші позиції“, і тих, які присвячено темі Голодомору) дотепер не публікувалися.

За словами В. Гришка, це відбитки тієї історії часу, коли автор був активним учасником ідейного життя свого народу, – як в Україні, так і в українській західній діяспорі, тобто за межами Батьківщини. Хоча всі ці праці написані поза Україною, та йдеться в них про події і думки з приводу тих подій, що стосуються українського загальнонаціонального життя, яким автор жив і на чужині, – як діяльний учасник політичної еміґрації, голова УРДП, коментатор Радіо „Свобода“, головний редактор „Українського Прометея“, автор і член редколеґії „Українських вістей“...

Завжди – і як публіцист, і як ідейно-політичний діяч – він мав на думці передусім проблеми українського народу на батьківщині. В. Гришко вважав ці свої твори за „звіт для історії“. У другому томі вони розташовані у хронологічному порядку – відповідно до появи друком у поточних виданнях (окрім праць про Голодомор 1932-1933 років, зібраних в окремому розділі).

В. Гришко привернув увагу – насамперед самих українців – до низки важливих проблем, зокрема до нашої національної дійсности в українській „межовій ситуації“. Під нею автор розумів вирішальне історичне випробування національної вартости українського народу на межі його національного „бути чи не бути“ в умовах тотальної русифікації. Тоді ж, у 1970-их роках наголошував на потребі звільнитися від будь-яких ілюзій щодо зовнішнього світу й зосередитися на власній відповідальності за національне „бути чи не бути“. Задовго до незалежности України публіцист збагатив дослідницько-інформаційний простір такими проблемами, як можливість „демократизації СРСР“ і „суверенізації України включно з її фактичним усамостійненням через реалізацію права на вихід із СРСР“ (див.: Гришко В. „Час на перегляд і час на зміни. Україна і ми в межовій ситуації 70-их років“, 1974).

Вражає далекоглядність В. Гришка і його однодумців, які понад пів століття тому бачили приреченість і неминучий крах російської імперії – СРСР. Не кажучи про те, що саме В. Гришко одним з перших розповів світові про Голодомор 1932-1933 років (праці „Замах на життя нації“, „Москва сльозам не вірить“, включно з англомовною „Український голокост“). Так В. Гришко допоміг нам зробити надзвичайно важливий крок в осмисленні цієї трагедії як геноциду української нації. Сам перживши голод, талановитий публіцист після глибокої аналізи, посиленої документами й свідченнями людей, показав, що причиною Голодомору насправді була не колективізація, а реакція Москви на бурхливе українське відродження.

Публіцистика В. Гришка – чи не першого послідовника І. Багряного – вирізняється глибокою реалістичністю окреслених автором способів розв’язання „української проблеми“. Багатоаспектну публіцистичну спадщину автора оперто на ґрунтовну дослідницьку базу, на життєвий досвід, якого В. Гришко набув, подолавши шлях, як сам це не раз означував, „навколо світу“: від Яготинської школи на Полтавщині (нині – Київщина) до Вашінґтонського університету у США, де захистив докторську дисертацію. Шлях цей проліг через роки тюрем і колимської каторги, які зробили його політв’язнем, а згодом – активним політеміґрантом на Заході.

Починаючи з повоєнних років, В. Гришко вів політичну діяльність і творив на Заході. Саме в тому й полягала одна з головних переваг праць В. Гришка, як і більшости діяспорних досліджень, що писалися на Заході, де ніколи не переривалася нитка наукового вивчення справді української історії, а дослідники мали змогу користуватися величезним масивом документів. Зразки багатьох з них, над якими свого часу працював В. Гришко, мені довелося гортати в бібліотеці публіциста в його затишному будинку на Фльориді. Це й загальні джерела, і документальні свідчення осіб, зокрема записані представниками спеціяльних комісій Конґресу США тощо.

Важливою прикметою є те, що всі вміщені тут праці написано і видрукувано ще тоді, коли тоталітарний совєтський режим лицемірно приховував і заперечував факти своїх злочинів проти українського народу. Правдиві, глибоко арґументовані праці В. Гришка, зокрема й уміщені в цьому томі, допомогли розкрити перед світом злочини Москви.

Коли я вишукував і впорядковував матеріял другого тому, В. Гришко, хоча й не міг за станом здоров’я робити це сам, та був поруч і охоче ділився зі мною фактами своєї біографії, як і життя свого покоління. Під час цих розмов відчувалося: багато що лишилося у плянах дослідника, чимало ще недописано. Та й з довершеного ще не все опубліковано в Україні. Приміром, досі не перекладено англомовної наукової праці В. Гришка про Миколу Гоголя. Окремий масив творчості письменника становлять його політичні коментарі (під псевдонімом Віктор Гринько) під час праці (1969-1979) на Радіо „Свобода“ у Мюнхені, а згодом – у Ню-Йорку.

Варті уваги і й ті його статті, які публікувалися в „Українському Прометеї“ (цю газету в 1950-их роках видавали в Дітройті). А ще В. Гришко плекав надію, що середовище Фундації ім. І. Багряного колись подарує читачеві в Україні й збірку віршів одного з найтонших ліриків української еміґраційної поезії – Петра Карпенка-Криниці з його, Гришковою, ґрунтовною розвідкою про цю творчу особистість.

Спливає час покоління В. Гришка – покоління повоєнної політичної еміґрації. Та пережите й написане цим поколінням назавжди залишиться в українській історії. Публіцистика В. Гришка – яскраве свідчення цього.

Сергій Козак

Щиро дякуємо за підтримку

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви такі організації та особи: 300 дол. – **Українська Євангельська Церква в Юніоні**, Ню-Джерзі, для журналу „Бористен“ в Дніпропетровську; 200 дол. – **Марія Малий** в пам’ять її подруги молодости Ліди Кривенко (з них по 100 дол. для сиріт та для „Бористену“); 175 дол. – **Петро Китастий** (з них по 50 дол. на пресовий фонд „Літературної України“, журналу „Бористен“ та на потреби Фундації й 25 дол. для сиріт); 150 дол. – **Ада Кулик;** по 100 дол. – **Осип Мороз, Петро Гурський** в пам’ять дружини Олі на „Бористен“ та **Святослав Котляр** для „Літературної України“; 50 дол. – **Володимир Токар** (з них по 25 дол. на „Бористен“ та „Березіль“); 40 дол. – **Ніна Квашинська** для „Бористену“; по 25 дол. – **Павло Пундій** та **Уляна Антоненко.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати сиротам та видавництвам та пресі, що роблять старання, щоб Україна була українською державою, а не колонією своїх сусідів з півночі.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує Олексій Коновал

Вистава мистецької групи „Яра" відбудеться у Києві

Вистава „Скитські камені" Мистецької групи „Яра", створена Вірляною Ткач на основі жіночих ритуальних пісень, відбудеться у вересні в Києві. У виставі беруть участь Народна артистка України Ніна Матвієнко, її донька Тоня, мистці з США та Киргизстану Секілія Арана, Сузан Гванґ, Маруся Соневицька, Юліян Китастий, Кенжегуль Сатибалдиєва, Айнура Качкинбек кизи та Нурбек Серкебаєв.

Вистава з успіхом пройшла у Ню-Йорку й отримала схвальні відгуки критиків. Вистава поєднує традиційну українську та киргизьку музику та пісні, а також сучасну музику, сценографію та хореографію. Готували виставу також Ватоку Уено, Катя Кольцьо, Євген Копйов, Надя Соколенко, Віктор Марущенко.

Народна артистка України Ніна Матвієнко у виставі „Скитські камені" Мистецької групи „Яра".

Мистецьку групу „Яра" було засновано у 1990 році при Ню-Йоркському експериментальному театрі „Ля МаМа". „Яра" працює над створенням ориґінальних творів, в яких досліджуються східні культури. Створено вже 10 вистав, зокрема „Світло зі Сходу", „Сліпий Зір", „Лісова пісня Яри", „Лебідь", „Водоспад-Відблиски".

Виставу здійснено завдяки Фондові „Mid Atlantic Arts – US Artists International", „National Endowment for the Arts", „Andrew W. Mellon Foundation", „GogolFEST", Києво-Могилянському театральному центрові „Пасіка".

Вистави відбудуться на Кіностудії ім. Олександра Довженка і в Києво-Могилянському театральному центрі „Пасіка".

Мистецька група „Яра"

Фестиваль мистецтв на Оселі ім. Олега Ольжича

ЛІГАЙТОН, Пенсильванія. – На оселі Організації Державного Відродження України (ОДВУ) ім. Олега Ольжича 21-22 серпня відбувся фестиваль народної культури і урочистості з нагоди 19-ої річниці відновлення Незалежности України.

Опівдні відбулося відкриття свята, під час якого вокальна група ансамблю „Казка" розважала, що заповнили простір перед великою сценою.

Ведучими програми були Павлина Головяк і Уляна Процюк, які двома мовами пояснювали перебіг сценічного дійства.

В присутності Українських Американських ветеранів з Лігай-Велі прозвучали український і американський гимни у виконані хору „Дзвін" з Філядельфії. Після цього хор заспівав „Боже Великий". Відтак ансамбль „Каштан" з Клівленду, Огайо, розпочав в'язанку народних танців і, черґуючись з ансамблем „Казка", продовжив концерт, показуючи цікавий ритм різноманітних народних танців.

В дальшому ході програми хор „Дзвін" в супроводі акордеону під батутою Нестора Кизимишина заспівав в'язанку пісень, зокрема „Ой, там, за лісочком" і „Хай живе вільна Україна".

Зворушливою була поява скрипальки Інеси Тимочко-Декайло, яка вже стала знаною постаттю на сценах української Америки. Своєю віртуозністю і майстерним виконанням вона здобула серця численних учасників свята.

Поява гурту „Фрейлінджер Стрінґ Бенд (Мамерс)" з Філядельфії вдоволила глядачів особливим ритмом. Гурт виконав в'язанку українських пісень і цим закінчив першу половину програми. Тут слід згадати слова Івана Вернеги, дириґента і аранжувальника оркестри: „В 2011 році Україна відзначить 20-ліття незалежности, і наша оркестра відкриє Новий рік виконанням перлів українського мистецтва на національному телебаченні".

Під час перерви вібувся конурс на споживання вареників, в якому перше місце посів Адріян Процюк, з'ївши 24 вареники за шість хвилин.

Одні охолоджувалися в просторому басейні, інші оглядали демонстрацію української вишивки, ґерданів і писанок, виставку короваїв та виробів з Гуцульщини у співпраці оселі й Українського студійного осередку „Манор-Коледжу".

В другій частині програми ансамблі „Каштан" і „Казка" продемонстрували їхню вмілість, виконуючи серію танців з різних частин України. І. Тимочко-Декайло виконала в'язанку композицій клясичної і народної творчости.

Вокальний квартет „Казка" збагатив програму мелодіями з Підкарпаття та Лемківщини. Кінцевою точкою був славнозвісний гопак, який виконав ансамбль „Каштан".

Увечорі відбулася забава.

22 серпня, перед Літургією, голова Центральної управи ОДВУ та оселі Олесь Процюк з дружиною та голова церковного комітету Орест Ганас вітали Митрополита Стефана Сороку.

Перед полуднем, з огляду на дощ, у великій залі оселі почалася Літургія, яку відправив Владика С. Сорока в співслужінні з о. Євгеном Монюком і вівтарним служителем Юрієм Дідулою. Співала вокальна група братів Добрянських.

Опісля продовжувалася розважальна програма, під час якої виступили всі попередньо названі виконавці.

Богдан Пастушак

На сцені – ансамбль „Казка".

Виступає ансамбль „Каштан" з Клівленду. Фото: Христина Сизоненко

Чоловічий хор „Дзвін" з Філядельфії.

Гурт „Фрейлінджер Стрінґ Бенд (Мамерс)" з Філядельфії.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“, серпень 2010 р.

500 дол.	Рудик Степанія в пам'ять чоловіка Михайла Рудика	Long Island City, NY
250		Анонімно
100	Васічко Іван	Carteret, NJ
85	Криворучко Анатолій	Ottawa, ON, Canada
55	Бадинський Йосиф	Phoenix, AZ
	Олиник Степан	Washington, DC
50	Базюк Любов	Toronto, ON, Canada
	Хрептовська Віра	Oak Brook, IL
		Анонімно
	Фесенко-Вена Таня	West Orange, NJ
	Винар Любомир	Ravenna, OH
35	Паар Ірина	Toronto, ON, Canada
25	Андрусяк Марія	Warren, MI
	Кларк Зірка	Bloomfield Hills, MI
	Позначівська Володимира	Toronto, ON, Canada
20	Копистянський Ярослав	East Northport, NY
	Кривуцькі Марта і Іван	College Park, MD
	Леміцька Соня	Clifton, NJ
	Мірчук Микола	Livingston, NJ
	Мосійчук Аскольд	Clearwater, FL
	Оберишин Ярослав	Jamaica, NY
	Пільгуй Дмитро	Philadelphia, PA
	Прокопович Іриней	Calabasas, CA
	Питель Петро	Twin Lakes, WI
	Ріба Меланія	Wexford, PA
	Стахів Лариса	Sturtevant, WI
15	Чипак Ольга	Wayne, NJ
	Кокольський Роман	Sicklerville, NJ
	Коновал Олексій	Arlington Hts., IL
15 дол.	Коваль Галина	East Hampton, MA
	Коваль Бойд	Washington, DC
	Кулинич Євген	Villas, NJ
	Новак Григорій	North Lake, IL
	Онуферко Люба	Jenkintown, PA
	Савчук Іван	Philadelphia, PA
	Сєрант Іван	New York, NY
	Яловенко Володимир	Warren, MI
	Заброцька Анна	Philadelphia, PA
10	Влашків Наталія	Cleveland, OH
	Черней Ала і Ігор	Oradell, NJ
	Ференцевич Юрій	Jersey City, NJ
	Гурський Петро	Cheltenham, PA
	Лазуренко Сергій	Warren, MI
	Лукачик Рожа	Middle Village, NY
	Ликтей Ярослав	Whitesboro, NY
	Пацай Й.	West Hollywood, FL
	Палій Любомира	Lawrence, KS
	Папіж Олена	Warren, MI
	Пєкна Наталія	New Haven, CT
	Полець Борис	Minneapolis, MN
	Пушкидра Б.	Floral Park, NY
	Ракочий Теодор	Cohoes, NY
	Семущак Стефанія	Woodside, NY
	Сірик Іван	Chicago, IL
	Стахнів Галина	Voorhees, NJ
	Тенюхи Алісія і Яким	White Plains, NY
	Товарницька Лідія	Union, NJ
	Тритяк Ольга	Matawan, NJ
	Тимчишин Романа	Loudonville, NY
	Зварич Михайло	Yonkers, NY
5 дол.	Букач Михайло	Philadelphia, PA
	Григорович Симон	Kearny, NJ
	Гузик Іван	West Haven, CT
	Кодельська Марія	Kailua, HI
	Ковальчук Лідія	New Hope, PA
	Коверко Олег	Chicago, IL
	Кузик Володимир	Philadelphia, PA
	Леуш Анна	Clifton Park, NY
	Логан Юрій	Little Falls, NJ
	Лущак Мирон	Palatine, IL
	Мочула Олександра	Clifton, NJ
	Мороз Степанія	Canandaigua, NY
	Новосад Олександер	Daytona Beach, FL
	Пастушок В.	Marcus Hook, PA
	Піколицький Григорій	La Jolla, CA
	Пихович Юрій	Prescott Valley, AZ
	Ровенко Віра	North Port, , FL
	Серкез Степан	Polk City, FL
	Сітка Вільям	West St. Paul, MN
	Старущак Францес	Welland, ON, Canada
	Сухоренко Анна	Hollywood, FL
	Шмайда Марія	New Britain, CT
	Тарасюк Степан	Stratford, CT
	Цісельська Тамара	Hunter, NY
	Уздейчук Володимир	Yonkers, NY
	Разом:	**2,150 дол.**

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи“ – найстаршої української газети в світі.

Союзівка – календар подій 2010 рік

10 – 12 вересня, зустріч колишніх студентів Зальцбурзької гімназії.

13 – 16 вересня, зустріч колишніх студентів гімназій: Байройт, Берхтесґаден, Карльсфельд, Ляндсгут та Реґенсбурґ.

17 – 19 вересня, „Спартанки“, Пластова Рада і КЛК.

20 – 22 вересня, зустріч колишніх студентів Мітенвальдської гімназії.

23 — 26 вересня, NEMF – Convention - **The Northeast Mycological Federation.**

30 вересня – 3 жовтня, Конвенція Українсько-Американських Ветеранів.

8 –10 жовтня, весілля.

15 –17 жовтня, весілля.

22 – 24 жовтня, весілля.

29 – 31 жовтня, „Halloween“ weekend.

6 – 7 листопада, Конвенція УСЦАК.

12 – 14 листопада, пластова Орликіяда.

19 – 21 листопада, Scrapbook Weekend.

25 листопада, Святкування Дня Подяки.

27 листопада, High School Reunion.

Читайте „Свободу“ в інтернеті:
www.svoboda-news.com

СВЯТИНІ ВОЛИНСЬКОГО КРАЮ

З ім'ям великого Митрополита

Колишнє містечко Крупець належить до давніх поселень Волині і свої витоки бере з доісторичних часів. Свою назву, за переказами старожилів, містечко отримало від слова „крупи" – піч, в якій з соснових пеньків виганяли смолу. Назва на початку була Крупечеськ, а тоді видозмінилася в Крупець, як от Лучеськ – в Луцьк, Корчеськ – в Корець.

Першу писемну згадку про Крупець знаходимо в актах Луцького замку від 1545 року. Тоді його власницею була Михайлова Свинюська, яка коштом містечка утримувала городню Луцького замку. Від неї містечко перейшло до Луцьких владик, князів Вишневецьких, Любомирських, графів Цетнерів, Потоцьких, Мнішеків, генерала Інґельмстрона, Залуської, знову до Любомирських, а у 1868 році його купив голова Острозького мирового з'їзду Г. Уваров.

Про давні укріплення Крупця свідчать великі земляні вали за селом Баранє. Місцеві жителі називають ці вали – грядки, тобто огорожа перед нападниками.

Перший храм був вже у 1583 році. В 1662 році на місці попереднього побудований новий, також дерев'яний храм св. Трійці. За написом на плащівниці, що зберігалася в церкві, її побудував місцевий козак Деркач, а під однією з ікон знаходився напис: „Сія ікона соружили раби Божі Стефан Козак із жінкою Анною своєю за отпущення гріхів року Божого 1672 липня 3 дня".

В Крупці був ще один дерев'яний храм, якого 1724 року граф Микола Цетнер перетворив в римо-католицький костел, який 1770 року завалився від давності. Того ж року старанням місцевого ксьондза Яна Ольшаневського побудовано новий, який 1822 року став кладовищенською каплицею. Знову ж того року генерал царської армії Інґельмстрон побудував новий мурований костел.

З Крупцем пов'язано ім'я першого Митрополита Української Православної Церкви в Америці Іоанна Теодоровича. Владика народився в давній священичій сім'ї, початкову освіту здобув в рідному містечку, закінчив Клеванське духовне училище і Волинську духовну семінарію в Житомирі. Він був учасником Першої світової війни, визвольних змагань України за незалежність 1917-1921 років, організатором перших парафій Української Автокефальної Православної Церкви на східній Волині.

Заарештований чекістами, він довгий час перебував у в'язниці Старокостянтинова. 26 жовтня 1921 ж року він прийняв архиєрейське свячення з рук Митрополита Василя Липківського і Архиєпископа Нестора Шараївського та був призначений правлячим єпископом Подільської єпархії.

Всеукраїнська Церковна Рада на прохання православних українців Америки призначила Владику керувати православним життям того континенту. З того часу І. Теодорович перебував в США до 1947 року. Поховано Митрополита в Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі. Попередній мурований храм, переосвячений з польського костелу, зруйновано в ході боїв за Радивилів і Броди 1944 року. По війні вірні зробили церкву в колишньому будинку священика, однак, частину будинку влада забрала під фільмотеку, а 1965 року святиню взагалі зачинили. Лише 1989 року приміщення повернули під тимчасову церкву, забравши з нього фільмотеку. Нині поруч з тимчасовою церквою постав мурований храм св. Трійці, у якому настоятелем – о. Віктор Стецюк.

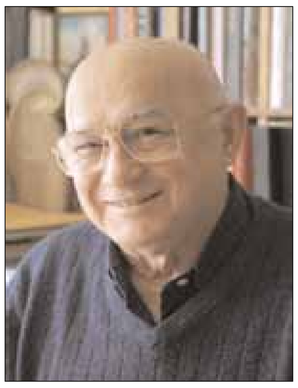
Мурований храм св. Трійці в селі Крупець на Волині.

У храмі – чудові розписи, високомистецький іконостас в стилі давнього козацького бароко. Богослужіння доповнює своїми піснеспівами хор під орудою Ніни Черешньовської.

За вівтарем храму – три предавні тесані кам'яні хресті, вгрузлі в землю. Всі вони з XVII-XVIII ст.

Я залишив Крупець з вірою, що не лише на храмі св. Трійці з'явиться меморіяльна дошка Митрополита Іоанна Теодоровича, а й пам'ять про нього житиме вічно в серцях його земляків.

Володимир Рожко,
Луцьк

Ділимося сумною вісткою, що 11 серпня 2010 р., по важкій недузі, на 79 році життя, відійшов у вічність мистець

СВ. П.

БОРИС ПАЧОВСЬКИЙ

Народжений 28 березня 1931 року в Перемишлі

Виростав у Львові. На 9 році життя мусів з родиною втікати на Захід, почавши мандрівку, яка остаточно закінчилася в Америці. Опанувавши англійську мову, закінчив з найвищим відзначенням університет City College of New York.

Пережив родинне нещастя, але знайшов таки радість та завжди був великим ентузіястом мистецтва.

Працював протягом багатьох років художнім керівником журналу Stereo Review Magazine, але дійсна відданість видима у його рисунках, картинах та дереворитах, які продовжував творити до червня цього року.

Залишив у глибокому смутку:
дружину Joan, дочку Катю та сина Андрія.

Покійний спочив на цвинтарі Mount Olivet у Maspeth, NY, де поховані його мама Неоніля, брат Роман та сестра Дзвінка.

Пам'ятна відправа відбудеться 2 жовтня 2010 р.о год. 3-ій по полудні у церкві The Church in the Gardens, Forest Hills, NY. Після відправи учасники запрошені на прийняття та на виставку творів покійного.

Ділимося сумною вісткою, що у четвер, 19 серпня 2010 р., проживши 73 роки, у Сиракузах, Н.Й. відійшов у вічність

бл .п.

ОТЕЦЬ ДИЯКОН

д-р МИРОН ТКАЧ (КОЧ)

син Анастасії і Василя Ткачів, народжений 12 серпня 1937 р. в с. Настасів в Україні.

Довголітній церковний, громадський, союзовий діяч, педагог і патріот.

Після війни св.п. Мирон жив з батьками в таборах для втікачів в Австрії та Німеччині. До Америки приїхав у 1949 р. Маючи покликання до священичого сану, студіював у Колегії св. Василія в Стемфорді, де отримав ступінь бакалавра. У коледжі Сієна здобув науковий титул маґістра з історії, а докторат з філософії одержав в УВУ.

На пості диякона в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Сиракюзах служив від 1982 року. 24 роки був учителем і головою департаменту в середній католицькій школі, учителем і директором Школи Українознавства ім Лесі Українки, а водночас виконував обов'язки голови Відділу УККА та голови 39 Відділу УНС – Т-ва Українська Січ.

Покійний залишив у глибокому смутку:

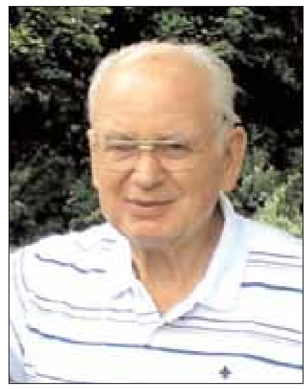
дружину – Джойс з дому Мазурек
доньок – Дебору з чоловіком Вільямом Галіґан
– Андрею з чоловіком Брусом ЛяҐров
– Меланію з чоловіком Брусом Ван Шік
одинадцятеро внучат
сестрінку – Мару Франціс
шваґрову – Діяну Флінт
шваґра – Вільяма Флінта
ближчу і дальшу родину в Америці, Україні й Канаді.

Величавий похорон з церкви св. Івана Хрестителя відбувся 24 серпня, а тіло Покійного спочило біля своїх батьків на цвинтарі парафії свв. Петра і Павла у Вотерфорді, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА 39 ВІДДІЛУ УНС

З глибоким болем в серці повідомляємо рідних, друзів та знайомих, що 28 серпня 2010 року, прийнявши Найсвятіші Тайни, закінчив своє Земне життя наш дорогий батько, дідусь, прадідусь, брат, вуйко, стрико

СВ. П.

ІВАН ШУРИН

Нар. 26 грудня 1926 року в селі Долина, Сяноцького повіту, на Лемківщині.

В 1940 році, 14-річним хлопцем, був вивезений до Німеччини на примусові роботи. Працював в Баварії, там і познайомився з Іриною (Марією) Кравченко, яка в 1942 році була також вивезена з Черкащини (Україна) на примусові роботи до Німеччини. Після закінчення Другої світової війни Марія та Іван одружившись, взяли шлюб, виїхали до табору Байройт в Німеччині. В цьому таборі народився в них син, Богдан. Згодом, родина Шурин виїхала до Америки, а в 1948 році поселилася в м. Рочестер, Н. Й. В 1952 році народилась у них донечка Ганя. Супружжя Шурин прожили разом 64 роки. Ірина (Марія) Шурин відійшла до Божої вічності 15 січня 2010 року.

Іван Шурин був активним в громадській діяльності, був вірним сином Христової Греко-Католицької Церкви, довголітнім членом Організації Оборони Чотирьох Свобід України, головою відділу в Рочестері, членом товариства „Лемківщина" та членом 367 відділу Українського Народного Союзу. Все своє свідоме життя жив і працював для розбудови українського громадського життя в діяспорі. Понад усе любив Україну, часто відвідував родину, друзів, знайомих в Україні. Радів проголошенням Незалежности України. Разом з дружиною були у Києві на святкуванні першої річниці Вільної Незалежної Держави – України.

У глибокому смутку залишилися:

дочка – Ганя
син – Богдан
внуки – Геадер з мужем Яремою St. CROIX
– Данєль Шурин
– Стефан Шурин з дружиною Амендою
правнуки – Ноій, Роман, Раян, Тарас, Течер, Севастян
сестри – Ольга Бєлка з родиною
– Анна Вернер з родиною
брат – Василь Шурин з родиною
ближча і дальша родина, друзі і приятелі в Америці, Канаді, Україні, Польщі.

ПАНАХИДА була відправлена 31 серпня 2010 року в Похоронному заведенні Павла Геріса

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 1 вересня 2010 року в Українській Католицькій Церкві Богоявлення в Рочестері, Н.Й. Тіло св. п. Івана Шурина поховано на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н. Й.

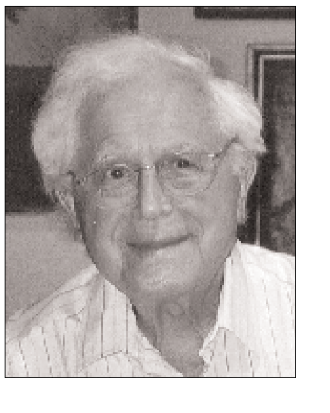
Складаємо сердечну подяку о. Роману Сидоровичу за відправу св. Літургії, похоронні відправи, молитви та відвідини св. п. Івана Шурина.

Висловлюємо подяку церковному хору за відспівану Панахиду і св. Літургію. Дякуємо всім, хто взяв участь у похоронних відправах в пошані покійного св. п. Івана Шурина та за всі вислови співчуття, що надійшли до нашої родини.

Родина, українська громадськість, приятелі і знайомі низько схиляють голови та збережуть добру пам'ять про св. п. Івана Шурина. Він залишиться світлим образом у серцях, а душа Його нехай буде прийнята у Божі обійми.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

„Життям натомлений мій прах
Тут, на чужині, спочиває;
Душа ж, мов з клітки визволений птах,
У рідних сторонах літає ..."

У ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого найдорожчого і незабутнього МУЖА і БАТЬКА

св. п.

мґр прав
СВЯТОСЛАВА Н. КОЦИБАЛИ

який відійшов у вічність 11 вересня 2009 р.

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

11 вересня 2010 р.

в Йонкерсі – в церкві св. Михаїла
в Ансонії – в церкві свв. Петра і Павла
та в церквах у Бориславі, Дрогобичі і Києві в Україні.

Засмучені:
дружина – ГІЗЕЛЯ
донька – д-р АРКАДІЯ
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА ФУНДАЦІЯ (АУМФ)

ділиться сумною вісткою з українською громадою, що у вівторок, 24 серпня 2010 року відійшов у вічність

св. п.

доктор технологічних наук
ЛЮБОМИР КУРИЛКО

Нар. 2 березня 1932 р. у Львові.

Член Ради директорів Американсько-української медичної фундації, меценат численних гуманітарних заходів в Україні і діяспорі, спонзор сучасних українсько-англійських медичних словників.

Дружині Покійного п. Дарії і всій родині висловлюємо наші найглибші співчуття.

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА в пам`ять Покійного буде відправлена в церкві св. Йосафата у Воррен, Мишиґен, 15 вересня 2010 року о годині 9-ій ранку.

Вічна Йому Пам`ять!

Рада директорів
Американсько-української медичної фундації.

В пам'ять д-ра Юрія Русина

який відійшов у вічність 29 травня 2010 р.

Д-р Юрій Русин народився на Закарпатті 17 червня 1924 р. Під час Другої світової війни виїхав до Львова, де закінчив середню освіту. Перед її закінченням опинився в Німеччині, в місті Реґенсбурґ, де замешкав в таборі переселенців.

Опісля в Мюнхенському університеті закінчив два семестри медицини. В травні 1949 р. прибув до Америки до стейту Конектикат і замешкав в місті Віллімантик. В тому ж році одружився з Емілією Крісою і разом включаються в громадсько-суспільну працю, починаючи при будові Української Католицької Церкви в тому ж містечку.

Організує танцювальний ансамбль з виступами в тому ж стейті, а весь дохід жертвує на будову церкви. В грудні 1950 р., після народження доні Дарії, сім'я Русинів переїздить до Клівленду, де вже проживали дальші члени родини. Тут знову організує танцювальну групу, яка за свої виступи отримувала численні нагороди.

Покійний працював у різних ділянках, проте Його мрією і бажанням було закінчити медичні студії. Тому в 1956 р. їде назад до Німеччини, де в Мюнхені завершує студії медицини. Після повороту до Америки успішно здає всі приписані іспити і відкриває власну лікарську практику, яку провадив довгими роками. Після обов'язкових годин щоденної праці покійний д-р Русин присвячував свої знання і час недужим, які не мали медичного забезпечення.

Продовжує ту харитативну працю і після відходу на пенсію, за що Його пацієнти любили і високо цінили.

А коли Україна стала вільною і її спортовці брали участь в Олімпійських змаганнях, д-р Юрій був у комітеті, який збирав так потрібну фінансову допомогу для змагунів.

Д-р Русин і дружина Емілія спонзорували українських студентів – двох священиків, одного лікаря і одного адвоката. Їх доня Дарія завершила високу освіту і отримала звання д-ра права.

Д-р Русин був не лише добрим і дбайливим мужем, батьком для своєї сім'ї, але завжди готовий допомагати в кожній потребі дальшій родині і знайомим.

З відходом Покійного у потойбічне життя, доня попращала свого найдорожчого Батька, яким так віддано опікувалася протягом семи років під час Його важкої недуги.

М, дальші члени родини, втратили незабутнього Шваґра і Вуйка, якого згадуватимемо до кінця нашого свідомого життя.

Залишені в смутку:

дочка Дарія Русин, родини Кріса, Вовк і Ковальські.

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками:
VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS